

LAPPEENRANNAN KAUPUNKI

LAPPEENRANNAN KAUPUNGIN MUSEOT

Toimintakertomus 2016

LAPPEENRANNAN KAUPUNGIN MUSEOT

Toimintakertomus

2016

SISÄLLYSLUETTELO

6 HALLINTO JA TALOUS

7 HENKILÖKUNTA

- 7 Vakinaiset viran- ja toimenhaltijat
- 8 Määräaikaisessa työsuhteessa olleet työntekijät
- 8 Harjoittelussa olleet työntekijät
- 9 Henkilökunnan osallistuminen koulutukseen, alan seminaareihin, neuvotteluihin
- 12 Henkilökunnan osallistuminen työryhmiin
- 15 Henkilökunnan pitämät luennot

16 MUSEOIDEN NÄYTTELYTOIMINTA JA YLEISÖTYÖ

16 NÄYTTELYKÄVIJÄT

- 16 Avoinnaoloajat
- 17 Pääsymaksut
- 17 Kävijämäärät
- 17 Museoperjantait
- 17 Asiakaspalaute

18 NÄYTTELYT LAPPEENRANNAN MUSEOISSA

- 18 Etelä-Karjalan museo
- 20 Lappeenrannan taidemuseo
- 28 Galleria Laura
- 29 Vihreä makasiini
- 29 Wolkoffin talomuseo
- 29 Muut näyttelyt

30 LAPPEENRANNAN MUSEOIDEN YLEISÖTYÖ

- 30 Asiakasraati
- 30 Muistopaja
- 30 Teemaviikot
- 30 Kulttuuripolut
- 31 Tapahtumat Lappeenrannan museoissa
- 35 Linnoituksen yhteiset tapahtumat

36 MUSEOKAUPPA

37 MUSEOIDEN KOKOELMAT JA TUTKIMUSTYÖ

37 ETELÄ-KARJALAN MUSEON ESINEKOKOELMAT

- 37 Valtakunnallinen yhteistyö
- 37 Etelä-Karjalan museon kokoelmien käyttö
- 38 Etelä-Karjalan museoiden kokoelmien karttuminen
- 38 Konservointi

39 ETELÄ-KARJALAN MUSEON KUVA-ARKISTO

40 LAPPEENRANNAN TAIDEMUSEON KOKOELMAT

- 40 Uusia kokoelmasäilytystiloja käyttöön
- 41 Kokoelmien käyttö
- 41 Lahjoitukset
- 41 Ostot
- 42 Kokoelmalainat
- 42 Kokoelma kuvatilaukset

43 ALUEELLINEN MUSEOTYÖ

- 43 ETELÄ-KARJALAN MUSEON ALUEELLINEN TYÖ
- 44 Museoviraston harkinnanvaraiset avustukset vuonna 2016
- 44 RAKENNUSTUTKIJA
- 45 LAPPEENRANNAN TAIDEMUSEON ALUEELLINEN TYÖ

46 MARKKINOINTI JA TIEDOTUS

46 TIETOPALVELU

47 KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ

49 YHTEISTYÖKUMPPANIT

49 PROJEKTIT JA HANKKEET LAPPEENRANNAN MUSEOISSA

50 MUSEOIDEN JULKAISUT

Kannen kuva: Lappeenrannan taidemuseon Kristiinankatu 10 puoleisen rakennuksen katto remontoitiin keväällä 2016.

Toimitus: Mikko Pirinen, Tuomas Nokelainen ja museon johtoryhmä

Taitto: Tuomas Nokelainen

© Lappeenrannan kaupungin museot

HALLINTO JA TALOUS

Lappeenrannan museot kuuluivat hallinnollisesti kulttuurilautakunnan alaisuuteen.
Kulttuurilautakunta vuonna 2016:

Varsinainen jäsen

radiotoimittaja Olli Saarela, pj
varatuomari Matti Mölsä, vpj
kirvesmies Esko Huttunen
FM, yhteiskuntasuhdepäällikkö Tanja Karppinen
tuottaja Panu Kärri
DI Kullervo Lehtonen
sairaanhoitaja Tiina Pulkkinen
eläkeläinen Marjut Sassi
koulutustenjärjestelijä Johanna Sientola
työtekniikko, eläkkeellä Esa Tikkala
sosiaalityöntekijä, YTM Marjatta Turunen
Nyky Vanhanen
Yrittäjä Arja Ylä-Outinen

Henkilökohtainen varajäsen

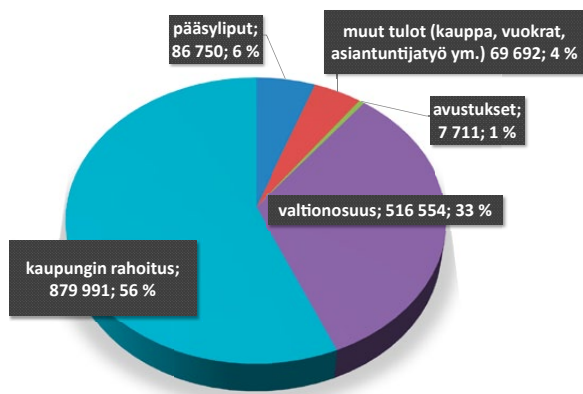
koneasentaja, koneistaja Kimmo Hyvärinen
insinööri, nuorisosihteeri Petri Huopalainen
yrittäjä Simon B. Bojang
myyjä Aulikki Korpela-Taimela
kirkon nuorisotyönohjaaja Timo Lampi
ylil. evp Risto Manninen
taloussihteeri Sari Saajanen
kassavastaava Satu Putkisalo
Ossi Taipale
Vilmariina Mesivirta
vanhustenhuollon ohjaaja Kaisa Valavuo
opettaja Hanna Toivanen
keraamikko Antonio Altarriba

Kaupunginhallituksen edustaja Jani Mäkelä
Nuorisovaltuuston edustaja Oscar el Hussein
Juho Silventoinen (25.2.2016 alkaen)

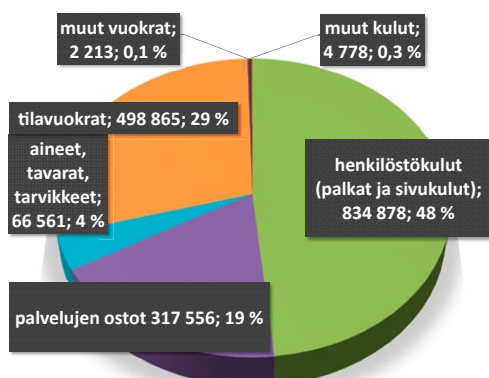
Juho Silventoinen
Calvin Otewa (25.2.2016 alkaen)

Kulttuurilautakunnan esittelijänä toimi kulttuuritoimenjohtaja Päivi-Linnea Pötry. Museoiden edustajana lautakunnassa toimi museotoimenjohtaja Päivi Partanen. Lautakunnan sihteerinä toimi kulttuurikoordinaattori Helena Hokkanen.

Museoiden toimintatulot 2016

Museoiden toimintameno 2016

TOIMINTATUOTOT, €	164 153
TOIMINTAKULUT, €	1 724 851
henkilöstökulut (palkat ja sivukulut)	834 878
palvelujen ostot	317 556
aineet, tavarat, tarvikkeet	66 561
tilavuokrat	498 865
muut vuokrat	2 213
muut kulut	4 778
TOIMINTAKATE	-1 560 698

HENKILÖKUNTA

VAKINAISET VIRAN- JA TOIMENHALTIJAT (työpisteen sijainti)

Museoiden hallinto

Päivi Partanen, FM, Museotoimenjohtaja (museumien toimisto) 2003-

Hannu A. Heikkinen, osastosihteeri (museumien toimisto) 2015-

Ulla Loisa, osastosihteeri (museumien toimisto) 1975–1.3.2016

Museumien kokoelmat ja tutkimus

Leena Rätty, FM, intendentti, kokoelmat (taidemuseo) 1990-

Reija Eeva, FM, amanuenssi, kokoelmat (museumien toimisto) 2010-

Laura Hesso, FM, rak. ins. (amk), amanuenssi, rakennustutkija (museumien toimisto) 2015-

Jaana Kiero, museoassistentti (museumien toimisto) 2013-

Miikka Kurri, FM, amanuenssi, valokuvakokoelmat (museumien toimisto) 2008-

Noora Niemi, kultt. tuott. (amk), museoassistentti (Etelä-Karjalan museo) 2005-

Tuomas Nokelainen, museoassistentti (museumien toimisto) 2015-

Eira Räisänen, konservattori (Etelä-Karjalan museo) 1975-

Näyttelyt- ja yleisötyö

Satu Ståhlberg, FM, intendentti, näyttelyt (museumien toimisto) 2011-

Raimo Kaapro, näyttelymestari (taidemuseo) 2007-

Seppo Mustola, vastaava museomestari (taidemuseo) 1988-

Riina Nurmio, FM, amanuenssi, maakunnallinentyö ja yleisötyö (museumien toimisto) 2014-

Tuija Parjanen-Saborit, museoassistentti 2013-

Sari Piironen, museoassistentti 2013-

Mikko Pirinen, FM, amanuenssi, näyttelyt (taidemuseo) 2012-

Mona Taipale, FM, amanuenssi, aluetaidemuseo- ja yleisötyö (taidemuseo) 2010-

Marja-Liisa Tams, museoassistentti 2014-

LAPPEENRANNAN MUSEOT / TUOMAS NOKELAINE

Museumien pitkäaikaisen osastosihteerin Ulla Loisan eläkekahvit juotiin 10.3.2016.

MÄÄRÄAIKAISESSA TYÖSUHTEESSA OLLEET TYÖNTEKIJÄT

Natalia Boborykina, museoapulainen 4.4.–30.9.2016
Pirkko Eskelinen, museoapulainen -29.4.2016
Tuija Jormakka, museoapulainen 12.9.2016-
Riikka Jäväjä, museoassistentti -31.5.2016
Jaakko Kaila, museoapulainen 29.3.–23.9.2016
Satu Kattelus, museoharjoittelija 6.6.–28.8.2016
Sari Kuosmanen, museoapulainen 13.5.–11.11.2016
Päivi Lignell, museoapulainen 24.10.2016-
Jani Loijas, projektitutkija 1.–30.4.2016
Maisa Malila, museoharjoittelija 6.6.–28.8.2016
Sinikka Myyrä, projektitutkija -15.4.2016 ja projektisuunnittelija 1.9.–31.12.2016
Hannu Nieminen, museoapulainen 17.10.2016-
Ville Oinonen, museoapulainen 7.1.–7.2., 2.5.–9.8. ja 23.–26.8.2016
Kira Pesonen, museoapulainen -4.4.2016
Marjukka Piiparinen, museoharjoittelija 6.6.–28.8.2016
Ekaterina Roos, museoharjoittelija 6.6.–28.8.2016
Joonas Savolainen, museoharjoittelija 6.6.–21.8.2016
Juha Pakarinen, museoapulainen 11.–24.1.2016
Anu Svensk, museoapulainen 6.–14.5. ja museoharjoittelija 6.6.–28.8.2016
Anne Tahvanainen, museoharjoittelija 6.6.–28.8.2016
Niina Turunen, museoapulainen -6.3.2016
Josefiina Vanhanen, museoharjoittelija 6.6.–21.8.2016
Riku Villanen, museoharjoittelija 6.6.–28.8.2016
Matti Väyrynen, museoapulainen 11.–24.1. ja 2.–3.6.2016 ja museomestari 3.–23.10.2016
Anna Weckström, museoapulainen 7.3.–2.9.2016

HARJOITTELUSSA OLLEET TYÖNTEKIJÄT

Tanja Aarnio, harjoittelu, Saimaan ammattiopisto, 1.12.2015–8.1.2016
Hanna Airikka, harjoittelu, Saimaan ammattiopisto, 1.11.–31.12.2016
Saimi Laivamaa, TET-harjoittelija, Kimpisen koulu, 10.–13.5.2016
Maisa Malila, museoharjoittelija 15.2.–14.4.2016
Kari Saareks, museoapulainen -29.4.2016
Anne Tahvanainen, harjoittelu, Jyväskylän yliopisto, 23.5.–3.6.2016
Natalia Timperi, harjoittelu, Saimaan ammattiopisto, 5.–16.9.2016
Tiia Tuomainen, harjoittelu 1.8.–30.9.2016

Museon siivoojana toimi Sinikka Klami Saimaan Tukipalvelut Oy:stä,
vuosiloma- ym. sijaisena Hannele Paatos.

Kai Hämäläinen ohjasi museon henkilökunnan palvelumuotoilua koskevan Ymmärrystöpajan Kehruuhuoneella 27.1.2016.

HENKILÖKUNNAN OSALLISTUMINEN KOULUTUKSEEN, ALAN SEMINAAREIHIN, NEUVOTTELUIHIN

Koko henkilökunta

27.1. Ymmärrystöpaja Kehruuhuone, Lappeenranta

21.–22.6. Opinto- ja verkostoitumisretki Sortavalaan ja Valamoon

Amanuenssi Reija Eeva

9.–10.2. TAKO-seminaari, Digitaaliset kokoelmat – avoimempi Pohjola, Suomen kansallismuseo, Helsinki

23.2. Kaakkois-Suomen museoiden yhteisen kokoelmakeskuksen selvityshankkeen palaveri, Kymenlaakson museo, Kotka

15.3. ePress- ja Webnewsmonitor-koulutus, Lappeenranta

7.–11.9. XXVI General Assembly of Association of the Castles and Museums around the Baltic Sea -seminaari Tukums, Latvia.

28.9. Tutustumismatka Kymenlaakson museon ja Suomen merimuseon tiloihin.

13.10. TAKO-seminaari, Suomen kansallismuseo, Helsinki

17.11. Pooli 5-kokous Hotelli- ja ravintolamuseo, Helsinki

29.11. Museoiden arviointimalli -koulutus, Lappeenrannan museot ja Museoviraston museoalan kehittäminen -yksikkö, Lappeenranta

Amanuenssi Laura Hesso

13.1. Hyvä ja vetovoimainen ympäristö vol. 2 -työkokous, Etelä-Karjalan liiton kulttuuriympäristötyöryhmä, Imatra

11.2. Seinätön museo -koulutus, Museoliitto, Helsinki

15.–16.2. KURVI – Kulttuuriympäristön viranomaispäivät, Museovirasto ja Turun museokeskus, Turku

13.4. Rakennusperinnön hoidon ja korjausrakentamisen neuvottelupäivä, Ympäristöministeriö, Helsinki

21.4. Historiallinen keskusta kaupan paikkana -asiantuntijaseminaari, Suomen historiallisten kaupunkien yhdistys, Rauma

15.–16.11. Kulttuuriympäristön neuvottelupäivät, Museovirasto, Hämeenlinna

Museoassistentti Jaana Kiero

28.9. Tutustumismatka Kymenlaakson museon ja Suomen merimuseon tiloihin, Kotka

29.11. Museoiden arviointimallit –koulutus, Lappeenranta. Museoviraston museoalan kehittäminen –yksikkö

1.12. Ontologioiden käyttö luetteloinnissa, Helsinki

Amanuenssi Miikka Kurri

9.–10.2. TAKO-seminaari, Digitaaliset kokoelmat – avoimempi Pohjola, Suomen kansallismuseo, Helsinki

29.8. Kokoelmayhteistyötapaaminen Imatran museoiden kanssa (Imatra)

28.9. Museoviraston kuvakokoelmat.fi-hankkeen uudistamistapaaminen, Museovirasto, Helsinki

3.–4.10. Kuva-arkistokurssi, Suomen valokuvataiteen museo, Helsinki

29.11. Museoiden arviointimalli -koulutus, Lappeenrannan museot ja Museoviraston museoalan kehittäminen -yksikkö, Lappeenranta

Museoassistentti Noora Niemi

4.5. ePress-koulutus, Lappeenrannan maakuntakirjasto, Lappeenranta

1.12. Ontologioiden käyttö luetteloinnissa, Helsinki

Museoassistentti Tuomas Nokelainen

24.–25.11. Picture this! International Conference on Photography and Videos in Museums Today, Ateneum ja Kiasma, Helsinki

Amanuenssi Riina Nurmio

16.2.2016 DOP-koulutus, Lappeenranta

2.5. 2016 Salpalinja tapaaminen, Miehikkälä

31.5.–1.6.2016 Suomalais-venäläinen yhteistyö seminaari, Pietari

9.6.2016 Alueellisen työn päivä, Helsinki

15.–16.9.2016 Maakuntatutkijoiden tapaaminen, Helsinki

30.11.2016 Lappeenrannan kaupungin historiatoimikunnan seminaari, Lappeenranta

Museoassistentti Tuija Parjanen-Saborit

6.4. Avoinnapiiritöihin kutsauspäivä, Lappeenranta

13.9. CPU-kassajärjestelmä -koulutus, Lappeenranta

Museotoimenjohtaja Päivi Partanen

8.–11.2. Itämeren linnojen ja linnoitusten hallituksen kokous, Ruotsi

13.–16.5. Intermuseum-messut, Moskova, Venäjä

31.5.–1.6. IV suomalais-venäläinen museoyhteistyöseminaari Pietarin Etnografisessa museossa, Pietari, Venäjä

7.–11.9. XXVI General Assembly of Association of the Castles and Museums around the Baltic Sea -seminaari Tukums, Latvia.

30.9. XVII Suomalais-venäläinen kulttuurifoorumi, Tampere

29.11. Museoiden arviointimalli -koulutus, Lappeenranta. Järjestäjä Museoviraston museoalan kehittäminen -yksikkö

1.–3.12. V International Cultural Forum, Pietari

Museoassistentti Sari Piironen

6.4. Avoinnapiiritöihin kutsauspäivä, Lappeenranta

6.10 MuseokorttiWebinaari / Museoliitto

13.9 CPU-Koulutus, Lappeenranta

Koko henkilökunta tutustui uusiin kokoelmatiloihin 14.6.2016.

Amanuenssi Mikko Pirinen

15.3. Pros katutaideseminaari, Taiteen edistämiskeskus, 5000m²-näyttelytapahtuma, Lappeenrannan vanha teatteri, Lappeenranta

17.3. Osuuskunta Suomen taide ja taidekokoelmat koulutus ja asiakastilaisuus, Suomen taide ja taidekokoelmat, Suomen Pankki, Kesko, Helsinki

29.11. Museoiden arviointimalli -koulutus, Lappeenrannan museot ja Museoviraston museoalan kehittäminen -yksikö, Lappeenranta

Intendentti Leena Rätty

9.2.–10.2. Digitaaliset kokoelmat – avoimempi Pohjola, Helsinki

25.–26.10. Valtakunnalliset taidemuseopäivät, EMMA, Espoo

29.11. Museoiden arviointimalli – koulutus, Lappeenranta

15.12. Uudistuva hankintalaki, Lappeenranta

Intendentti Satu Ståhlberg

16.2. Kokeilutonni-hankkeiden työpaja, Museovirasto, Helsinki

6.4. Avoinnapitotiimin koutsauspäivä, Lappeenranta

13.–16.5. Intermuseum-messut, Moskova, Venäjä

31.5.–1.6. IV suomalais-venäläinen museoyhteistyöseminaari Pietarin Etnografisessa museossa, Pietari, Venäjä

7.6. Innovatiivisten hankkeiden ja Kokeilutonni-hankkeiden yhteinen työpaja, Museovirasto, Helsinki

18.–19.8. Lappeenranta-seminaari

18.11. Neuvottelu Suomi 100 -vuoden yhteistyöstä Suomen suurlähetystössä, Moskova, Venäjä

29.11. Museoiden arviointimalli -koulutus, Lappeenranta. Järjestäjä Museoviraston museoalan kehittäminen -yksikkö

Amanuenssi Mona Taipale

9.2. Johtamisen hinta –koulutus, Lappeenranta
22.2. Muskettikoulutus (sisäinen), Lappeenranta
11.3. Taide sosiaali- ja terveysalan rakenteissa –seminaari, Saimia, Lappeenranta
15.3. ePress- ja Webnews monitor –koulutus (sisäinen), Lappeenranta
14.–15.4. Museot ja polttavat kysymykset –seminaari, Jyväskylä
20.4. Kuvaluettelointi –koulutus, Lappeenranta
9.6. Alueellisen työn teemapäivä, Helsinki
3.-9.7. Icomin 24. yleiskonferenssi, Museums and Cultural Landscapes, Milano, Italia
26.10. Dreambroker-video-ohjelman koulutus, Lappeenranta
2.11. Lappeenrannan kaupungin ja Saitan kehittämispäivä, Lappeenranta
9.–14.11. Museomix-koulutus ja tapahtuma, Toulouse, Ranska (Suomen Museoliiton edustajana)
29.11. Museoiden arviointimalli –koulutus, Lappeenranta. Järjestäjänä Museoviraston museoalan kehittäminen -yksikkö

Museoassistentti Marja-Liisa Tams

15.9.2014 – 30.4.2016 oppisopimuskoulutus, markkinointiviestinnän ammattitutkinto
6.4. Avoinnapitotiimin koutsauspäivä, Lappeenranta
8.9.2016 Forma-messut, Helsinki
13.9 CPU-Koulutus, Lappeenranta

HENKILÖKUNNAN OSALLISTUMINEN TYÖRYHMIIN**Amanuenssi Reija Eeva**

Avojaloin – 10 elämää Karjalan Kannaksella -näyttelytyöryhmä
Kokoelmakeskus Kaakkois-Suomeen -yhteistyöryhmä
Lappeenrannan museoiden kokoelmat- ja tutkimustyöryhmä
Lappeenrannan museoiden markkinointi- ja tiedotustyöryhmä (sijainen)
Musketin palvelinpalvelujen ohjausryhmä
TAKO:n 5. pooli

Amanuenssi Laura Hesso

Etelä-Karjalan kulttuuriympäristön hoidon yhteistyöryhmä
Lappeenrannan kaupunkikuvatyöryhmä
Lappeenrannan arkkitehtuuriohjelman seurantaryhmä
Linnoitus-työryhmä
Linnoituksen iskuryhmä
Linnoituksen kasvillisuus -mobiilioppaan työryhmä
Suomen historiallisten kaupunkien yhdistys, Lappeenrannan edustaja
Etelä-Karjalan maakuntauudistuksen alueidenkäytön alatyöryhmä

Museoassistentti Jaana Kiero

Museoiden kokoelmat ja tutkimus –työryhmä

Amanuenssi Miikka Kurri

Etelä-Karjalan maakuntahistoria, seurantaryhmä

Lappeenrannan kaupungin historiatoimikunta
Lappeenrannan museoiden kokoelmat- ja tutkimustyöryhmä

Museoassistentti Noora Niemi

Museoiden markkinointi- ja tiedotustyöryhmä
Karjalan kasvot -näyttelytyöryhmä

Amanuessi Riina Nurmio

Lappeenrannan museoiden markkinointi- ja tiedotusryhmä
Lappeenrannan museoiden näyttely- ja yleisötyön sisältötiimi
Museoviesti-lehden toimittaja
Lappeenrannan kaupungin viestintä- ja markkinointityöryhmä
Lappeenrannan kaupungin kulttuuritoimen Wintra-pääkäyttäjä
Lasten kulttuurikeskus Metkun kulttuuripolkutyöryhmä
Lappeenrannan kaupungin historiatoimikunnan sihteeri
Lappeenrannan kaupungin M-files testikäyttäjä
Kotkaniemi näyttelytyöryhmä

Museotoimenjohtaja Päivi Partanen

Lappeenrannan kulttuuritoimen ja museon johtoryhmät
Itämeren linnojen ja museoiden yhdistyksen presidentti
Lappeenrannan historiatoimikunta
Lappeenrannan kaupungin laajennettu johtoryhmä, kulttuuritoimenjohtaja Päivi-Linnea Pötryn sijaisena
Lappeenrannan kaupungin Suomi 100 -juhlatyöryhmä
Linnoitus-työryhmä (Lappeenrannan kaupunki)
Linnojen neuvottelukunta (Museovirasto)
Kotkanniemi säätiön hallituksen jäsen
Saimaan ammattikorkeakoulu, kuvataideyksikön neuvottelukunta
Sitra, kulttuurityöryhmä
Museopoliittista ohjelmaa laativa työryhmä (Opetusministeriö)
Kulttuurin VOS-rahoitusjärjestelmän uudistamista pohtiva asiantuntijatyöryhmän jäsen (Opetusministeriö)
Etelä-Karjalan liiton kulttuurityöryhmä

Amanuessi Mikko Pirinen

Museoiden markkinointi- ja tiedotustyöryhmä
Museoiden näyttely- ja yleisötyöryhmä (NYT)
Avojaloin – 10 elämää Karjalan Kannaksella -näyttelytyöryhmä
Keräilyn vimma – teoksia Vexi Salmen taidekokoelmasta -näyttelytyöryhmä ja kuraattori
Kotka Ohoy! – teoksia Olavi Heinon taidekokoelmasta -näyttelytyöryhmä
Irma Laukkanen ja Markku Hirvelä – Valon ja ajan jälkiä -näyttelytyöryhmä
Tasapaino – grafiikkaa, veistoksia ja maalauksia Slovakiasta -näyttelytyöryhmä
Kertovat viivat – piirtäminen slovakialaisessa nykytaiteessa -näyttelytyöryhmä
Tunteella liikkeellä – valokuvaaja Juha Metson retrospektiivi -näyttelytyöryhmä
Päiviö Pyöttiälä – itseoppinut surrealisti -näyttelytyöryhmä
Karjalan kasvot -näyttelytyöryhmä
Juho Karjalainen -näyttelytyöryhmä
Kaakko18 -aluenäyttelytyöryhmä
Juho Karjalainen -kirjan toimituskunta
Kaakkuri verkkojulkaisun -työryhmä
Lappeenrannan taidemuseon vuoden 2016 remontin valvontatyöryhmä

Intendentti Leena Räty

Kotka Ohoy! – teoksia Olavi Heinon taidekokoelmasta -näyttelytyöryhmä
Tunteella liikkeellä – valokuvaaja Juha Metson retrospektiivi -näyttelytyöryhmä ja kuraattori
Lappeenrannan kaupungin julkiset veistokset – työryhmä

Bruno Tuukkanen -työryhmä
Karjalan kasvot -näyttelytyöryhmä
Lappeenrannan museoiden johtoryhmä
Lappeenrannan museot Kokoelmat – ja tutkimusintendentti
Viipurin Taiteenystävät ry:n sihteeri
Lappeenrannan taidemuseon vuoden 2016 remontin valvontatyöryhmä

Intendentti Satu Ståhlberg

Lappeenrannan museoiden johtoryhmä
Lappeenrannan museoiden markkinointi- ja tiedotustyöryhmä
Lappeenrannan museoiden näyttelyt ja yleisötyö (NYT) sisältötiimi
Avojaloin – 10 elämää Karjalan Kannaksella -näyttelytyöryhmä, projektipäällikkö
Come to Finland -näyttelytyöryhmä
Keisarillisia lahjoja Pavlovskin palatsista -näyttelytyöryhmä
Väri on valoa -näyttelytyöryhmä
Sodan värit -näyttelytyöryhmä
Hoplaa! Suomenhevonen -näyttelytyöryhmä
Suurmerijoen kartano -näyttelytyöryhmä
Suomen lippu 100 vuotta -näyttelytyöryhmä
Across the Borders ENI-CBC -hankehaun valmistelutyöryhmä
Kehruuhuone 200 -näyttelytyöryhmä

Amanuenssi Mona Taipale

Museoiden näyttely- yleisötyön sisältötiimi (NYT)
Museoiden markkinointi- ja tiedotustyöryhmä
Lappeenrannan kaupungin viestintä- ja markkinointityöryhmä (vima)
Lasten kulttuurikeskus Metkun kulttuuripolkutyöryhmä
Kaakkois-Suomen taidemuseoiden Kaakkuri-lehden toimitustyöryhmä
Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystyöryhmä (EKSOTE) taidetoimikunta
Paletti II - Työtä nuorille, hyvinvointia ikääntyneille kulttuurista –hankkeen ohjausryhmä (Socom)
Senioreiden kulttuuripolku –hankkeen ohjausryhmä (Socom)
Elävä Linnoitus ry, museon edustaja
Vista-hankkeen ohjausryhmä
Linnoituksen yhteismarkkinointi -työryhmä
Lappeenrannan kaupungin hyvinvointityöryhmä (varajäsen)
Lappeenrannan vanhusneuvosto (varajäsen)
ICOM Suomen komitea ry, hallituksen jäsen

Museoassistentti Marja-Liisa Tams

Lappeenrannan museoiden markkinointi- ja tiedotustyöryhmä

HENKILÖKUNNAN PITÄMÄT LUENNOT

Amanuenssi Reija Eeva

8.9. Public Interface Finna in Lappeenranta Museums, Tukums, Latvia

Amanuenssi Laura Hesso

10.5. Historical Fortress of Lappeenranta -luento, Etelä-Karjalan kansalaisopiston Nordplus Adult -ohjelmassa, Lappeenranta

5.10. Lauritsalan kauppala -verkkonäyttelyn esittely aluetaidemuseo- ja yleisötyön amanuenssin kanssa, Lauritsala, Lappeenranta

Amanuenssi Miikka Kurri

15.3. Kehruuhuone, vankila ja urheilutalo osana Lappeenrannan linnoitusta, Kehruuhuoneesta kuultua 200v- luentosarja

30.11. Lappeenrannanmuseot.finna.fi, Eletty ja muisteltu Etelä-Karjala -seminaari

Amanuenssi Riina Nurmio

6.2.2016 Miten esineestä tuli museoesine. Lappeenrannan museoiden asiakasraati

22.2.2016 Miten esineestä tuli museoesine. Taipalsaaren kirkonkylän koulu

27.4.2016 Miten sinne pääsee, paikallismuseoiden saavutettavuus ja markkinointi. Paikallismuseo seminaari Kotkassa

10.5.2016 Museorakennusten siisteys ja tuholaisten tarkkailu. Etelä-Karjalan maakunnallinen kokous

Museotoimenjohtaja Päivi Partanen

14.5. Luento Intermuseum -seminaarissa

Intendentti Satu Ståhlberg

17.9. Remembering in the Museum – Lost Karelia in Lappeenranta Museums, Akademie Sankelmark, Flensburg, Saksa

Amanuenssi Mona Taipale

19.3. Audience Work in Lappeenranta Museums, Permin naivistisen taiteen museo, Venäjä

11.5. Lappeenrannan museoiden yleisötyö, SPR:n Pirstäjä-info, Haapajärven kylätalo

20.5. Lappeenrannan museoiden asiakastyö, Kulttuurista hyvinvointia –seminaari, Lappeenrannan maakuntakirjasto

31.5. Musical Art Workshop for Babies (MusArt) and Time Travelling in Karelia with teenagers, Etnografinen museo, Pietari

6.7. Audience Work in Lappeenranta Museums, ICOM MPR, Milano, Italia

26.9. Lappeenrannan museoiden toiminta, Saimaan amk, Lappeenranta

5.10. Lauritsalaa ennen ja nyt, yhdessä Laura Hesson kanssa, Lauritsala, järjestäjä Iso apu –palvelukeskus

8.11. Lappeenrannan museoiden toiminta, SPR:n pirstäjätoiminnan esittely, Lappeenrannan maakuntakirjasto

28.11. Lappeenrannan museoiden toiminta, Saimaan amk, Lappeenranta

JULKAISUTOIMINTA

Amanuenssi Laura Hesso

Artikkelit

Rimakauhua ja rakkautta, Tuuma 1/16, Rakennusperinteen ystävät ry

MUSEOIDEN NÄYTTELYTOIMINTA JA YLEISÖTYÖ

NÄYTTELYKÄVIJÄT

AVOINNAOLOAJAT

Etelä-Karjalan museo

Talvi 2.1.–5.6 ja 30.8.–30.12.
ti-su 11–17

Kesä 6.6.–28.8.
ma-pe 10–18
la-su 11–17

Ratsuväkimuseo

Kesä 6.6.–28.8.
ma-pe 10–18
la-su 11–17

Lappeenrannan taidemuseo

Talvi 2.1.–5.6 ja 30.8.–30.12.
ti-su 11–17

Kesä 6.6.–28.8.
ma-pe 10–18
la-su 11–17

Wolkoffin talomuseo

Talvi 5.3.–5.6 ja 27.8.–4.12.
la-su 11–17

Kesä 6.6.–28.8.
ma-pe 10–18
la-su 11–17

Kaikki museot olivat kiinni uudenvuodenpäivänä, pitkäperjantaina, toisena pääsiäispäivänä, vapunpäivänä, helatorstaina, juhannusaattona, juhannuspäivänä, itsenäisyyspäivänä, jouluaattona, joulupäivänä sekä uudenvuodenaattona.

Pääsiäislauantaina ja tapaninpäivänä Wolkoffin museo oli auki, muut museot kiinni. Wolkoffin museo oli suljettu 7.1.–4.3.

LAPPEENRANNAN MUSEOT / TUOMAS NOKELAINEN

*Irma Laukkasen ja
Markku Hirvelän
Valon ja ajan
jälkiä -näyttelyn
Lappeenrannan
taidemuseolla avasi
kirjailija Jari Järvelä.*

PÄÄSYMÄKSUT

Kaikkiin Linnoituksen museoihin oli käytössä yhteislippu. Sillä pääsi Etelä-Karjalan museoon, Lappeenrannan taidemuseoon ja Ratsuväkimuseoon. Hinta: aikuiset 8 €, eläkeläiset, opiskelijat, työttömät ja ryhmät/hlö (väh. 10hlö/ryhmä) 7 €. Yhteislipun asemasta Ratsuväkimuseoon voi ostaa myös erillislipun. Hinta: 4 € / 3 €. Wolkoffin talomuseon lipunhinnat olivat ympäri vuoden samat: aikuiset 8 €, eläkeläiset, opiskelijat, työttömät ja ryhmät/hlö (väh. 10hlö/ryhmä) 7 €. Alle 18-vuotiaat pääsivät kaikkiin museoihin ilmaiseksi. Galleria Lauran ja Vihreän makasiiniin näyttelyihin oli vapaa pääsy.

Etelä-Karjalan museon perusnäyttelyyn oli lisäksi vapaa pääsy 12.–22.1., 29.3.–28.4., 4.–21.10.

KÄVIJÄMÄÄRÄT VUONNA 2016 LAPPEENRANNAN MUSEOISSA

	E-K:n museo	Lpr:n taidemuseo	Ratsuväkimuseo	Wolkoffin talomuseo
Tammikuu	901	759	-	186
Helmikuu	542	517	-	84
Maaliskuu	998	1 151	-	556
Huhtikuu	725	600	-	144
Toukokuu	2 579	1 367	469	134
Kesäkuu	1 549	1 360	659	253
Heinäkuu	2 578	2 610	1 733	558
Elokuu	2 955	1 968	1 540	445
Syyskuu	1 151	420	-	121
Lokakuu	1 020	658	-	103
Marraskuu	1 222	598	-	171
Joulukuu	676	864	-	530
Yhteensä	16 896	12 872	4 401	3 285
Vuosi 2015 yht.	16 139	15 248	4 790	6 145
Koululaiset 2016	961	733	154	522
Koululaiset 2015	1 173	1 544	20	383

MUSEOPERJANTAIT

Talvikaudella vietettävät ilmaisen sisäänpääsyn museoperjantait Etelä-Karjalan museoon ja taidemuseoon olivat edelleen hyvin suosittuja. Museoperjantaita vietettiin aina kuukauden ensimmäisenä perjantaina. Päivämäärät olivat 8.1., 5.2., 4.3., 1.4., 6.5., 2.9., 7.10., 4.11. ja 2.12. Vapaaehtoiset vertaisihmettelijät olivat paikalla jakamassa näyttelykokemusta asiakkaiden kanssa. Osana museoperjantaista paikalla oli myös venäjänkielinen vertaisihmettelijä. Museoperjantaiden keskimääräinen kävijämäärä oli 626 asiakasta/museoperjantai.

ASIAKASPALAUTE

Kaikissa museoyksiköissä oli saatavana yhdenmukainen palautelomake. Palautetta saattoi antaa usealla kielellä. Kävijöiden palautteeseen pyrittiin reagoimaan mahdollisimman pian. Myös kesätyöntekijöille jaettiin palautelomake, josta saadun palautteen pohjalta tehdään tarvittavia täydennyksiä seuraavan kesän perehdytykseen. Lisäksi käytössä on Lappeenrannan kaupungin sähköinen palautepalvelujärjestelmä. Museo sai asiakaspalautetta myös vapaaehtoisten vertaisihmettelijöiden kautta. Vuoden aikana otettiin käyttöön myös Tapin-laite, jonka kautta ihmiset voivat antaa näyttelypalautetta hymiöiden kautta.

NÄYTTELYT LAPPEENRANNAN MUSEOISSA

ETELÄ-KARJALAN MUSEO

Perusnäyttely Rajalla – Kolme karjalaista kaupunkia, Lappeenranta, Viipuri ja Käkisalmi

Etelä-Karjalan museon vuonna 2006 avautunut perusnäyttely, Kolme karjalaista kaupunkia – Lappeenranta, Viipuri ja Käkisalmi, kiinnosti museokävijöitä vuonna 2016 edellisten vuosien tapaan. Asiakkaat pääsivät tutustumaan samalla pääsylipulla sekä pysyvään että vaihtuviin näyttelyihin.

–10.1.2016

Avojaloin – 10 elämää Karjalan Kannaksella

Kävijät: 833

Kävijät yhteensä: 13 554 (26.4.2015-10.1.2016)

23.1. – 27.3.2016

Come to Finland – Off the Beaten Track

Come to Finland -näyttely kertoi julisteiden avulla tarinan Suomen pitkästä matkasta matkakohteena tuntemattomasta suuriruhtinaskunnasta romantiikan luvatuksi maaksi. Näyttely esitteli kuinka Suomi etsi paikkaansa Euroopassa alkaen 1850-luvun haparoivista tekstijulisteista aina 1930- ja 1950-lukujen itsevarmoin taideteoksiin, joissa luonto, glamour ja kosmopoliittisuus nousivat esiin. Näyttely myös johdatti vierailijan nykypäivään, jossa nykytaiteilijat rakensivat sillan menneen ja nykyisyyden välille. Näyttelyn tuotti Come to Finland.

Kävijät: 1 628

LAPPEENRANNAN MUSEOT / TUOMAS NOKELAINEN

Yleisö tutustui Come to Finland – Off the Beaten Track -julistenäyttelyyn.

Keisarillisia lahjoja Pavlovskin palatsista -näyttelyssä oli esillä monenlaisia ylellisiä lahjoja palatsin kokoelmista.

29.4.–2.10.2016

Keisarillisia lahjoja Pavlovskin palatsista

Etelä-Karjalan museon kesänäyttelyssä Keisarillisia lahjoja Pavlovskin palatsista oli esillä kultaa, hopeaa, jalokiviä, silkkiä, samettia ja posliinia. Näyttely kertoi Venäjän keisarillisen hovin ylellisestä lahjakulttuurista 1700-luvun lopulta 1900-luvun alkuun saakka. Lahjoihin kietoutui tarinoita perhesuhteiden historiasta, kansainvälisistä yhteyksistä ja valtakunnan sisäisistä virallisista tapahtumista. Näyttely esitteli venäläistä lahjakulttuuria keisarillisen perheen saamien ja antamien lahjojen kautta. Etelä-Karjalan museossa oli näytteillä yli 150 esinettä Pietarin lähistöllä sijaitsevasta keisarillisesta Pavlovskin palatsista. Näyttelyssä nähtiin mm. osia posliiniasiastoista, rasioita ja lippaita, viuhkoja, veistoksia ja koriste-esineitä sekä muotokuvia ja valokuvia. Joukossa oli myös Fabergén mestarien valmistamia esineitä. Keskeisiä henkilöitä näyttelyssä lahjojen saajina olivat leskikeisarinna Maria Fjodorovna (Paavali I:n vaimo) ja viimeinen keisari Nikolai II. Näyttely toteutettiin yhteistyössä Pavlovskin palatsimuseon ja Turun museokeskuksen kanssa. Näyttely oli esillä myös Turun linnassa 5.12.2015–3.4.2016.

Kävijät: 11 038

22.10.2016–2.4.2017

Väri on valoa - Saimaalta itään värivalokuvien

Mustavalkoiseen valokuvamaailmaan ilmestyi väri. Väri on valoa -näyttelyssä vanha Saimaan kanava Viipurista Lappeenrantaan heräsi eloon Suomen vanhimmissa värivalokuvissa. Kuvaaja on venäläinen valokuvauksen pioneeri Sergei Prokudin-Gorski (1863–1944). Venäjän vallankumouksen jälkeen länteen tuoduissa negatiiveissa oli 40 värivalokuvaa Suomen suuriruhtinaskunnasta. Itäisistä sukulaiskansoistamme oli toistasataa otosta. Alkuperäiset negatiivit on talletettu Yhdysvaltain kongressin kirjastoon.

Väri on valoa -näyttelyn avajaisissa oli runsaasti kiinnostunutta yleisöä.

Prokudin-Gorski teki ensimmäisen kuvausmatkansa Pietarista Suomeen vuonna 1903, neljä vuotta ennen ranskalaisten Lumièren veljesten värifilmikeksintöä Autochromea. Värifilmiä kehiteltiin useissa laboratorioissa, mutta Prokudin kiirehti ja loihti luonnolliset värit mustavalkofilmille – sensaatiomaisella tekniikalla. Venäjän valtakunnan maantieteellinen kuvaus alkoi, kun keisari Nikolai II antoi vuonna 1907 Prokudinin käyttöön junavaunun ja hytin kanavaministeriön laivaan. Vienen ja Aunuksen Karjalan läpi kulkevan Muurmannin radan rakentaminen oli viimeinen kuvauskohde vuonna 1916. Suurin osa Prokudin-Gorskin kuvakokoelmasta on kadoksissa. Näyttelyn kuraattorina toimi Mikko Pekari.

Kävijät: 2 258

LAPPEENRANNAN TAIDEMUSEO

- 10.1.2016

Avojaloin – 10 elämää Karjalan Kannaksella

Kävijät: 502

Kävijät yhteensä: 13 554

6.2.2016 – 22.5.2016

Keräilyn vimma – teoksia Vexi Salmen taidekokoelmasta

Koko kansan tuntema tuottelias ja rakastettu sanoittaja ja musiikin monitoimimies Vexi Salmi on kerännyt taidetta useita vuosikymmeniä. Hänelle kuvataide onkin keskeinen osa elämää. Hän hankkii taidetta, lukee taiteesta, käy näyttelyissä ja monet suomalaiset kuvataiteilijat ovat hänen läheistä ystäväpiiriään.

Keräilyn vimma -näyttely esitteli monipuolisesti Vexi Salmen keräämää suomalaista nykytaidetta.

Kotka Ohoy! -näyttelyn keskiössä oli kotkalaiset ja Kotkassa vaikuttaneet taiteilijat.

Lappeenrannan taidemuseon *Keräilyn vimma* -näyttelyyn oli koottu yli 60 teosta 44 taiteilijalta – maalauksia, grafiikkaa, piirroksia, veistoksia ja video. Näyttelyyn kootun kokonaisuuden pääpaino oli kokoelman uusimmilla teoksilla. Suurin osa teoksista oli 2000- ja 2010-luvuilta. Uusimmat teokset olivat vuodelta 2015 ja vanhin teos 1960-luvun lopusta. Kaikkiaan Vexi Salmen ja hänen puolisonsa Katri Wanner-Salmen taidekokoelma käsittää yli 700 teosta. Kokoelma on kokonaisuudessaan lahjoitettu Hämeenlinnan taidemuseoon, jonka kanssa näyttely järjestettiin yhteistyössä.

Näyttelyn kuraattorina toimi Lappeenrannan taidemuseon amanuenssi Mikko Pirinen. Mukana olleet 44 taiteilijaa olivat Martti Aihla, Henni Alftan, Juhana Blomstedt, Kari Cavén, Cris af Enehielm, Susanne Gottberg, Juhani Harri, Jorma Hautala, Jussi Heikkilä, Heli Hiltunen, Jani Hänninen, Ismo Kajander, Pasi Karjula, Pekka Kauhanen, Pertti Kekarainen, Ola Kolehmainen, Jukka Korkeila, Anne Koskinen, Matti Kujasalo, Leena Luostarinen, Elina Merenmies, Jukka Mäkelä, Marika Mäkelä, Olavi Pajulahti, Marjatta Palasto, Pekka Pitkänen, Jorma Puranen, Heli Rekula, Nina Roos, Pekka Ryyänen, Janne Räisänen, Jarkko Räsänen, Leena Saarto, Mari Sunna, Päivi Takala, Marjatta Tapiola, Pauli Tapola, Kain Tapper, Santeri Tuori, Marjukka Vainio, Pekka Vesterinen, Marko Vuokola, Mikaela Välipakka ja Wiggo Wallensköld.

Kävijät: 3 416

6.2.2016 – 22.5.2016

Kotka Ohoy! – teoksia Olavi Heinon taidekokoelmasta

Taiteilija ja taiteen kerääjä Olavi Heino tutustui taiteen maailman jo lapsuudessa. Hän seurasi isänsä Eino Heinon maalaamista istuen isän selän takana. Kotona isän taiteilijaystävät istuivat keittiönpyödyän ääressä keskustelemassa taiteen olemuksesta. Taide hiipi osaksi Olavi Heinon persoonallisuutta ja myös ammatiksi. Taide on hänelle osa arkipäivää: hän maalaa, kerää, kuratoi ja toimii taiteilijajärjestöissä.

Olavi Heinon kokoelman laajuus on noin 600 teosta. Suurin osa on maalauksia ja grafiikkaa. Ensimmäinen hankinta vuonna 1976 oli Eino Kukkosen *Kaupunkinäkymä* vuodelta 1972. Se edustaa edelleen hyvin Heinon kokoelman tunnuspiirteitä. Heinolle erikoisesti taideteosten tunnelma, tunnetila ovat edelleen merkittävä valintakriteeri. Kokoelmaa alkoi kertyä asteittain taiteilijoiden välisinä teosvaihtoina, satunnaisina ostoina huutokaupoista, antiikkiliikkeistä ja kuolinpesistä.

Vasta 2000-luvun alussa Olavi Heino tiedosti haluavansa luoda oikeasti kokoelman, jossa olisi selkeitä kokonaisuuksia ja painopisteitä henkilökohtaisen kiinnostuksen mukaan. Keskeisiä teemoja ovat muun muassa kotkalaiset jo edesmenneet taiteilijat ja heidän teoksensa sekä itse Kotka ja sen ympäristön kuvaus taiteessa. Oman kokonaisuutensa loivat taiteilijaystävien teokset. Heinon kokoelmaan kuuluu tunnettuja Kotkan alueen taiteilijoiden teoksia mm. Kuutti Lavosen, Juha Metson, Päiviö Pyötiälän, Heimo Suntion, Pirkko Valon teoksia.

Lappeenrannassa esiteltävässä kokonaisuudessa oli keskiössä Kotka. Kokonaisuuden oli koonnut intendentti Leena Rätty ja amanuenssi Mona Taipale yhdessä Olavi Heinon kanssa.

Kävijät: 3 416

7.6. – 21.8.2016

IRMA LAUKKANEN JA MARKKU HIRVELÄ - Valon ja ajan jälkiä

Kotkassa asuvat ja työskentelevät Irma Laukkanen (s. 1958, Kotka) ja Markku Hirvelä (s. 1956, Rovaniemi) ovat molemmat kuvanveistäjiä, joille materiaalit ja materiaalien erilaiset ominaisuudet ovat olennaisia. Materiaalit ja niiden erot nostavat esiin myös aineellisuuden ja aineettomuuden kysymykset.

Laukkanen tekee installaatioitaan useimmiten tasolasista käsittelemällä sitä eri tavoin. Hän on käyttänyt kerroksellisissa installaatioissaan myös muita läpikuultavia tai heijastavia materiaaleja kuten teräsverkkoa, me-

Markku Hirvelän eri materiaaleista tekemiä veistoksia Valon ja ajan jälkiä -näyttelyssä Lappeenrannan taidemuseon kesänäyttelyssä.

Irma Laukkasen Nostalgia (2016) teoksessa yhdistyy videokuva, etsattu lasi, kuivatut lumpeet ja rauta-amme.

tallilankaa ja silkkiä. Kyse onkin usein valosta ja sen läpipääsevyydestä, läpipääsemättömyydestä ja heijastavuudesta – jollakin tavalla myös aineettomuudesta. Viimeisissä tilateoksissa uutta oli liikkuvan kuvan käyttö.

Markku Hirvelän teokset olivat uran alkuvaiheessa abstrakteja, mutta viime vuosina niissä on esiintynyt usein jokin hahmo tai ainakin jonkin hahmon jättämä jälki. Hänen käyttämiensä materiaalien repertuaari on laaja. Materiaaleja ovat mm. pronssi, kivi, puu, teräs, kupari sekä viime aikoina myös keramiikka ja alumiini. Jo jonkin aikaa Markku Hirvelän teoksien yksi keskeisiä teemoja on ollut aika. Hirvelä on käsitellyt teemaa erityisesti askeleen kuvaamisen kautta.

Sekä Laukkanen että Hirvelä ovat esiintyneet laajasti näyttelyissä 1980-luvun alusta lähtien niin Suomessa kuin ulkomaillakin. Laukkanen on ollut kahteen otteeseen Ars Fennica ehdokkaana ja Hirvelä on palkittu monissa muistomerkki- ja veistoskilpailuissa. Molempien teoksia on monissa merkittävässä julkisissa kokoelmissa.

Kävijät: 6 414

4.6. – 21.8.2016

IHANA MAISEMA – maisemamaalauksia Lappeenrannan taidemuseon kokoelmista

Maisema, kansallismaisema, äänimaisema, mielenmaisema – kaikki ovat konkreettisen maa-sanan johdannaisia. Maisema on perinteisesti määritelty suhteellisen laajaksi aistein havaittavaksi kohteeksi. Nykyajan maisema-käsite on laajentunut konkreettisista maisemallisista kokonaisuuksista äänimaisemiin ja mielenmaisemiin. Maisema elää edelleen kuvataiteissa muuntuvana, viitteellisenä ja elävänä.

Perinteinen maisemamaalaus omana genrenään nousi arvoonsa 1800-luvun aikana. Maisemakuvaus korostui kansallisen heräämisen yhteydessä 1800-luvun loppupuolella. Venäjän sortokauden myötä korostui kansallisen identiteetin merkitys ja isänmaallisuus. Aitoa ja neitseellistä Suomea ja suomalaisuutta etsittiin

LAPPEENRANNAN MUSEOT / TUOMAS NOKELAINEN

Ihan maisema -näyttely esitteli erilaisia näkökulmia suomalaiseen maisemaan.

1890-luvulla, karelianismin huippukautena, Raja-Karjalasta. Gallen-Kallelan, Pekka Halosen ja Eero Järnefeltin maisematulkinnat Paanajärveltä, Koliilta, Laatokan-Karjalasta, ovat kaikille tuttuja.

Suomalaiskansalliseksi mielletty maisema on korkealta paikalta avautuva laaja näkymä metsä- ja järvimaisemaan. Kaupunkimaisemat, puistonäkymät ja – kadut muodostavat toisen selkeän maisematyyppin, jota taiteilijat ovat kuvanneet. Urbaani elämäntapa, porvarillinen ja yläluokkainen kaupunkikulttuuri alkoivat näkyä maalauksissa uusina aihepiireinä. Muun muassa Väinö Kunnas, Ragnar Ekelund, Väinö Kamppuri, Sulho Sipilä, Reino Viirilä tunnetaan kaupunkimaisemien kuvaajina.

Kävijät: 6 414

7.9. – 13.11.2016

KERTOVAT VIIVAT – piirtäminen slovakialaisessa nykyaikaisessa ja TASAPAINO – grafiikkaa, veistoksia ja maalauksia Slovakiasta

Syyskuun alussa Lappeenrannan taidemuseossa aukesi kahden eri sukupolven slovakialaistaiteilijoiden näyttelyt. Molemmat näyttelyt oli tuotettu yhteistyönä Lappeenrannan taidemuseon ja Helsingin Slovakian suurlähetystön kanssa. Slovakia toimi EU:n neuvoston puheenjohtajana 1. heinäkuuta 2016 – 31. joulukuuta 2016. Puheenjohtajuuskausi toimi yhtenä näyttely-yhteistyön käynnistäjänä.

Kertovat viivat – piirtäminen slovakialaisessa nykyaikaisessa -näyttelyn kuratoivat Slavomíra Ondrušová (s. 1985) ja Milan Vagač (s. 1987). Näyttely kokosi yhteen kahdeksan nuorta slovakialaista taiteilijaa joiden kaikkien työskentely liittyy piirtämiseen ja piirrosten kykyyn ”puhua”. Jokainen näyttelyyn valittu taiteilija edustaa erilaista tapaa käsitellä piirtämisen mahdollisuuksia keroa tarinoita. Näyttelyä tuki myös Slovak Arts Council. Näyttelyn taiteilijoita olivat Svetlana Fialová (s. 1983), Daniela Krajčová (s. 1983), Jarmila Mitříková (s. 1986) ja David Demjanovič (s. 1985), Monika Pascoe-Mikysková (s. 1983), Rastislav Podhorský (s. 1990), Ivana Šáteková (s. 1984) ja Boris Sirka (s. 1981).

LAPPEENRANNAN MUSEOT / TUOMAS NOKELAINEN

Ivana Šáteková (etualalla) ja taiteilijapari Jarmila Mitříková ja David Demjanovičin teoksia Kertovat viivat – piirtäminen slovakialaisessa nykyaikaisessa -näyttelyssä.

Tasapaino – grafiikkaa, veistoksia ja maalauksia Slovakiasta -näyttely esitteli Karol Felixin, Marián Komáčekin ja Palo Machon teoksia.

Juha Metson Totta, kaikille hyville ihmisille (1990) valokuvainstallaatio.

Tasapaino – grafiikkaa, veistoksia ja maalauksia Slovakiasta -näyttely esitteli teoksia Karol Felixiltä (s.1961), Marián Komáčekilta (s. 1959) ja Palo Macholta (s. 1965). Felixiä ja Komáčekia opetti Bratislavan taideakate-
miassa Albín Brunovský (1935–1997), jota pidetään yhtenä 1900-luvun merkittävimpana slovakialaisena
taiteilijana. Palo Macho on yksi omaperäisimpiä slovakialaisia lasitaiteilijoita. Kaikki kolme taiteilijaa ovat
osallistuneet lukuisiin näyttelyihin ympäri maailmaa ja saaneet osakseen huomiota niin kotimaassaan kuin
ulkomailla.

Kävijät: 1 676

29.8. – 14.11.2016

Lappeenrannan taidemuseon Kristiinankatu 10 puoli oli syksyllä suljettu salissa 3 tehdyn remontin vuoksi.

26.11.2016 – 5.3.2017

TUNTEELLA LIIKKEELLÄ – Emotion in Motion. Valokuvaaja Juha Metson retrospektiivi

Kaksi suomalaista taidemuseota, Lappeenrannan taidemuseo ja Salon taidemuseo Veturitalli, toteuttivat yh-
teistyössä merkittävän suomalaisen valokuvaajan Juha Metson (s. 1965) retrospektiivisen *Tunteella liikkeellä*
– *Emotion in Motion* -näyttelyn. Salon taidemuseo Veturitallissa näyttely oli esillä 30.1. – 15.5.2016.

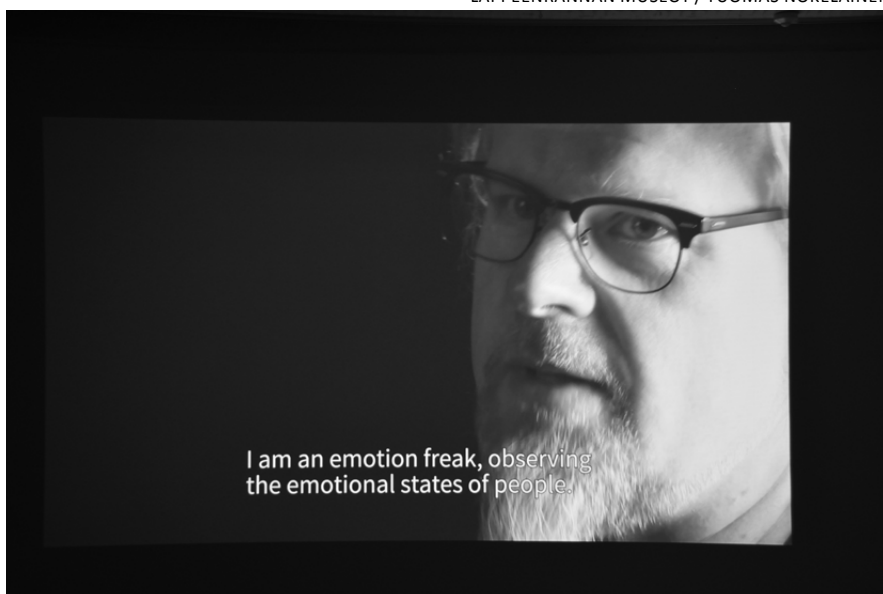
Takautuva *Tunteella liikkeellä – Emotion in Motion* -näyttely kokosi yhteen Juha Metson monipuolisen tuo-
tannon. Laaja kokonaisuus sisältää valokuvia, kuvasarjoja, installaatioita, performanssivideoita ja musiikkivi-
deoita 1980-luvulta alkaen, neljältä eri vuosikymmeneltä.

Aloite *Tunteella liikkeellä – Emotion in Motion* -näyttelyn toteuttamisesta syntyi Salon taidemuseossa, joka
on nostanut ohjelmistossaan esille nimekkäitä valokuvaajia tavoitteenaan valokuvataiteen ja kuvajournalis-
min edistäminen. Kaakkois-Suomen aluetaidemuseona Lappeenrannan taidemuseo on ollut mukana vastaa-
massa näyttelyn tuotannosta ja sisällöstä. Näyttelyn kuratoinnista on vastannut Lappeenrannan taidemuse-
on intendentti Leena Rätty.

Näyttelyyn liittyen julkaistiin *Juha Metso. Tunteella liikkeellä – Emotion in Motion* -kirja. Kirjan kustansivat
Lappeenrannan taidemuseo ja Salon taidemuseo.

Kävijät: 864

LAPPEENRANNAN MUSEOT / TUOMAS NOKELAINEN

*Still-kuva Metso on
Metso -videosta, jolla
Juha Metso kertoi
työskentelystään.*

GALLERIA LAURA

16.9.–4.11.2016

TÄKÄNÄ!

Galleria Laurassa esiteltiin vuonna 2016 museon kokoelmiin kuuluvia täkänöitä, täkänämalleja ja työpiirustuksia täkänöistä. Täkänä on vanha suomalainen tekstiilityyppi varhaisimpien täkänöiden periytyessä jo keskiajalta. Täkänöitä valmistettiin alun perin kirkkotekstiileiksi sekä reki- ja sängynpeitteiksi. Viimeisintä nousukauttaan täkänät elivät 1960- ja 1970-luvuilla, jolloin niistä tuli suosittuja seinätekstiileitä ja koriste-esineitä. Viime vuosina kirpputoreilta on voinut löytää näitä 1960- ja 1970-lukujen täkänöitä ja ne ovat alkaneet löytää tiensä uusien käsityönystävien koteihin! Galleria Laurassa näytteillä olevat täkänät kuvasivat viimeisen kahdensadan vuoden aikana tapahtunutta muutosta täkänöiden tyylissä, käytössä ja suosiossa.

Vuonna 2016 näyttely oli pari viikkoa tavallista lyhempi museon muiden näyttelyaikataulujen takia, mutta täkänät ehtivät kuitenkin herättää kiinnostusta. Täkänöiden tunnistamiseen liittyviä tietopalvelukysymyksiä tuli kauempaakin Suomesta. Näyttelyn myötä täkänöiden tietoja päivitettiin ja kokoelmissa olevia täkänämalleja inventointiin ja täkänöitä valokuvattiin museon Musketti-kokoelmahallintajärjestelmään. Kokoelmis- sa olevien täkänöiden tietoja julkaistiin Finna -asiakasliittymässä.

Kävijät: 585

LAPPEENRANNAN MUSEOT / TUOMAS NOKELAINEN

Galleria Laura esitteli mitä erilaisimpia täkänöitä museon kokoelmista.

VIHREÄ MAKASIINI

4.6.–20.7.2016 Pauli Parkkinen - High Fashion Horror. Maalauksia, grafiikkaa ja veistoksia

Kävijät: 3 500

WOLKOFFIN TALOMUSEO

Wolkoffin joulukuulu 2.-6.1.2016

Kävijät: 132 henkilöä

Wolkoffin pääsiäinen 19.-27.3.2016

Kävijät: 481 henkilöä

Wolkoffin joulukuulu 8.-31.12.2016

Kävijät: 481 henkilöä

Museo oli pääsiäisenä pääsisäisasussa ja jouluna jouluasussa. Myös opastukset olivat ajankohtien mukaiset.

MUUT NÄYTTELYT

4.11.–31.12. Kehruuhuone 200 -valokuvanäyttely

Kehruuhuone

Näyttely toteutettiin yhteistyössä Kehruuhuoneen kanssa.

Avojaloin-kiertonäyttely

Suosituksa Avojaloin – Kymmenen elämää Karjalan Kannaksella –museonäyttelystä tehty roll-up-kiertonäyttely kiersi Suomea seuraavasti:

1. - 29.6.	Joutsenon kirjasto
1. - 27.7.	Imatran pääkirjasto
1. - 22.8.	Uudenkirkon pitäjäjuhla, Salo/Perniö
23.8. - 30.9.	Käsityö museo Miila/kaupungintalo, Paimio
1.10. - 6.11.	Muurlan kirjasto
7.11. - 31.12.	Karjala-talo, Helsinki

LAPPEENRANNAN MUSEOIDEN YLEISÖTYÖ

ASIAKASRAATI

Museotoimen asiakasraati kokoontui neljä kertaa, 10.2., 13.4., 21.9. ja 23.11. Lisäksi heille järjestettiin *Näin esineestä tulee museoesine* -työpaja 6.2. Työpajan piti amanuenssi Riina Nurmio. Vuonna 2016 asiakasraatilaisten mm. pilotoivat museon kehittämää Muistopaja-tuotetta ja toimivat vertaisihmettelijöinä ilmaisen sisäänkäynnin museoperjantaisin. Asiakasraati edustaa museokävijöitä laajasti. Museohenkilökunnan ja asiakasraatilaisten yhteisiä tilaisuuksia pidetään noin kerran vuodessa.

Asiakasraadın jäseniä vuonna 2016 olivat: Eeva Arvela, Amma Forsblom, Kirsti Hallikas, Mervi Kokki, Riitta Häkämies, Riitta Härkönen, Kalevi Ikonen, Aimo Jelkänen, Marjaana Kareinen, Ludmila Kiuru, Niina Kuhanen, Ulla-Kaija Lammi, Annemaija Laukas, Maija Myllymäki, Pepi Niemi, Taru Pitkänen, Mirja Poutanen, Erkki Pulli, Kirsi Rehunen, Anne-Maj Sahala, Anu Sihvo, Taina Sipiläinen-Veikkanen, Vaula Stenberg, Ayaka Suhonen, Tiina Timperi ja Jaakko Venesoja .

MUISTOPAJA

Lappeenrannan museot ovat kehittäneet vuodesta 2015 alkaen uudenlaista toimintaa, muistopajaa. Muistopajassa tehdään tutkimusmatkoja osallistujien omaan mieleen, muistoihin ja henkilökohtaiseen historiaan. Tavoitteena on havaita, miten menneisyys on läsnä tässä päivässä ja löytää historiasta voimaannuttavia elementtejä. Työskentelyssä käytetään NLP-harjoituksia. Muistopajatyöskentelyn aikana osallistujat tekevät oman muistorasian. Muistopajan ohjaajina toimivat museotoimenjohtaja, NLP Master Practitioner Päivi Partanen (harjoitukset) ja amanuenssi Mona Taipale (muistorasia). Ensimmäinen muistopajapilotti toteutettiin v. 2015 ja toinen keväällä 2016. Pajapäivät olivat 7.3., 21.3., 4.4., 11.4. ja 18.4. Vuoden 2016 pilottiin osallistui neljä henkilöä, joista osa oli museon asiakasraatilaista ja osa muita yhteistyökumppaneita.

TEEMAVIIKOT

Museot osallistuivat vuonna 2016 useisiin eri teemaviikkoihin. Toukokuussa vietettiin valtakunnallisen Museoviikon kansainvälistä museopäivää neljättä kertaa järjestetyllä Museoiden Yöllä. Etelä-Karjalan museo, taidemuseo ja Ratsuväkimuseo olivat avoinna klo 11 - 23 ja niihin oli vapaa pääsy. Lisäksi museoissa oli paljon erilaista suomen- ja venäjänkielistä ohjelmaa.

Valtakunnallisella koululaisten Mennään museoon! –viikolla lokakuussa Lappeenrannan taidemuseossa vieraili 11 oppilasryhmää Lappeenrannan kuvataidekoululta.

31.10. museo osallistui ensimmäistä kertaa järjestettyyn Kutsu poliitikko museoon –teemaviikkoon. Teemaviikkoa koordinoi Suomen Museoliitto. Kansanedustaja Jukka Kopra työskenteli museossa päivän ajan osallistuen mm. Etelä-Karjalan museon kokoelmien siirtoon, tutustumalla kokoelmanhallintajärjestelmään sekä toimimalla vertaisihmettelijänä lukiolaisryhmälle taidemuseossa.

Marraskuussa museo osallistui Metkat – lastenkulttuuriviikkoihin tarjoamalla vauvojen musiikki- ja maalaustyöpajan (MusArt) 1-vuotiaille vauvoille ja heidän vanhemmilleen. Työpaja toteutettiin yhteistyössä Lappeenrannan musiikkiopiston ja Etelä-Karjalan Osuuskaupan kanssa.

KULTTUURIPOLUT

Kulttuuripolkuja ei järjestetty vuonna 2016

Kutsu poliitikko museoon -teemaviikolla Kokoomuksen kansanedustaja Jukka Kopra vietti yhden päivän museoharjoittelussa ja tutustui mm. museoiden kokoemien hallintaan amanuenssi Reija Eevan ja museoassistentti Noora Niemen ohjauksessa.

TAPAHTUMAT LAPPEENRANNAN MUSEOISSA

8.1 Museoperjantai

Etelä-Karjalan museo ja Lappeenrannan taidemuseo, 499 kävijää

9.1. Anna Kortelaisen opastus Avojaloin-näyttelyyn

Lappeenrannan taidemuseo ja Etelä-Karjalan museo, 101 kävijää

23.1. Come to Finland – Off the beaten track –näyttelyn avajaiset

Etelä-Karjalan museo, 59 kävijää

5.2 Museoperjantai

Etelä-Karjalan museo ja Lappeenrannan taidemuseo, 212 kävijää

5.2. Keräilyn vimma – teoksia Vexi Salmen taidekokoelmasta sekä Kotka Ohoy! – teoksia Olavi Heinon kokoelmasta –näyttelyiden avajaiset

Lappeenrannan taidemuseo, 114 kävijää

24.2. Museoklubi, Riitta Mustonen: Imatran koski matkailukohteena

Etelä-Karjalan museo, 25 kävijää

4.3 Museoperjantai

Etelä-Karjalan museo ja Lappeenrannan taidemuseo, 1 226 kävijää

30.3. Opastus, Vexi Salmi: Taiteenkeräily, Keräilyn vimma – teoksia Vexi Salmen taidekokoelmasta –näyttelyssä, Lappeenrannan taidemuseo, 33 kävijää

*Vexi Salmi ja
avajaisvieraita
Keräilyn vimma-
ja Kotka Ohoy!
–näyttelyiden
avajaisissa*

1.4 Museoperjantai

Etelä-Karjalan museo ja Lappeenrannan taidemuseo, 367 kävijää

7.4. Vauvojen musiikki- ja maalaustyöpaja MusArt, Lappeenrannan taidemuseo, 26 kävijää

Yhteistyössä Lappeenrannan musiikkiopiston ja Etelä-Karjalan Osuuskaupan kanssa.

20.4. Museoklubi, Olavi Heino: Taiteenkeräily ja taidekokoelma, 13 kävijää

28.4. Keisarillisia lahjoja Pavlovskin palatsista –näyttelyn kaikille avoimet avajaiset

Etelä-Karjalan museo, 160 kävijää

6.5 Museoperjantai

Etelä-Karjalan museo ja Lappeenrannan taidemuseo, 1 012 kävijää

14.5. Museoiden yö, Linnoituksen museot, Kehruuhuone ja Linnoituksen alue, 1881 kävijää.

Museoiden yö järjestettiin yhteistyössä Linnoituksen yrittäjien ja muiden toimijoiden kanssa. Museoiden yön ohjelmassa oli 7. musiikkiluokkalaisten konsertti Etelä-Karjalan museossa, nykytanssia taidemuseossa, lasten lauantai –tapahtuma, kantelekonsertti, salonkiorkesteri Saimaan konsertti sekä Bandit Queens –yhtyeen konsertti kulttuuri- ja tapahtumakeskus Kehruuhuoneella, työnäytös sokerimassakoristeiden teosta kahvila Majurskassa, kirpputori Vihreässä makasiinissa sekä Linnoituksen opaskierrokset suomeksi ja venäjäksi. Lisäksi Linnoituksen museoihin oli tapahtuman aikana vapaa pääsy.

26.5. Luento, Sani Kontula-Webb: Suomalaiset taiteilijat Pietarin taideakatemiassa autonomian aikaan

Etelä-Karjalan museo, 15 kävijää

3.6. High Fashion Horror – Pauli Parkkinen, näyttelyn avajaiset

Vihreä makasiini

6.6. Irma Laukkanen ja Markku Hirvelä – Valon ja ajan jälkiä sekä Ihana maisema – maisemamaalauksia Lappeenrannan taidemuseon kokoelmasta –näyttelyiden avajaiset, Lappeenrannan Taidemuseo, 52 kävijää

6.8. Linnoituksen perhepäivä, Linnoituksen museot ja muut toimijat, Linnoituksen alue, 2 325 kävijää.

Linnoituksen museoihin vapaa pääsy, Katariina ja aarrelaiva –nukketeatteriesitykset 2 kpl, yht. 98 katsojaa

ja aarrepaja Vihreässä makasiinissa, 150 kävijää. Lisäksi keskiaikaista miekkailua ja paljon muuta ohjelmaa Linnoituksen alueella eri toimijoiden tuottamana.

12.8. Pysähdy museossa – hellittämisen teemapäivä Lappeenrannan museoissa, 16 kävijää

31.8. Lappeenrannan kaupungin avoimet ovet, museoihin puolihintaan, 42 kävijää

2.9. Museoperjantai

Etelä-Karjalan museo, 363 kävijää

2. – 4.9. Lappeenrannan museoiden asiakasmatka Pietariin ja Pavlovskin palatsiin, 22 asiakasta

9.9. Tasapaino – grafiikkaa, veistoksia ja maalauksia Slovakiasta sekä Kertovat viivat – piirtäminen slovakialaisessa nykytaiteessa –näyttelyiden avajaiset, Lappeenrannan taidemuseo, 58 kävijää

10.9. Esittävän taiteen yhdistys Rätväkkä, Anjan lähes erinomainen elämä –monologi

Lappeenrannan taidemuseo, 6 kävijää. Osa art@bars –tapahtumaa.

14.9. Museoklubi, Sirkku Aaltonen: Runoutta ja ruuanlaittoa, Marilyn Monroen arki, 30 kävijää

7.10. Museoperjantai

Etelä-Karjalan museo ja Lappeenrannan taidemuseo, 281 kävijää

18.10. Valtakunnallinen satupäivä

Sir Gawain ja Rumahinen –legendan luki tarinankertoja Tuija Jormakka, 10 kävijää

LAPPEENRANNAN MUSEOT / TUOMAS NOKELAINEN

Lappeenrannan musiikkiopiston oppilaita esiintymässä Keisarillisia lahjoja Pavlovskin palatsista –näyttelyn avajaisissa.

Nykytanssia Museoiden yönä Lappeenrannan taidemuseossa.

Joutavat nukketeatteripäivien Gelsomina -esitys Etelä-Karjalan museossa.

21.10. Väri on valoa – Saimaalta itään värivalokuvien – näyttelyn kaikille avoimet avajaiset

Etelä-Karjalan museo, 82 kävijää

4.11. Museoperjantai

Etelä-Karjalan museo ja Lappeenrannan taidemuseo, 984 kävijää

5.11. Joutavat nukketeatteripäivät

Neliosaisen sarjan ensimmäinen osa. Sirkus Gelsomina –esitykset 2 kpl

Etelä-Karjalan museo, 60 kävijää. Nukketeatteriluennot, 4 kävijää

16.11. Museoklubi, Nadezhda Stanulevitsh Pietarin taideakatemiasta: Sergei Prokudin-Gorski ja varhainen värivalokuva, 28 kävijää

17.11. Vauvojen musiikki- ja maalaustyöpaja MusArt

Etelä-Karjalan museo, 24 kävijää. Yhteistyössä Lappeenrannan musiikkiopiston ja Etelä-Karjalan Osuuskaupan kanssa. Työpaja oli osa Metkat-lastenkulttuuriviikkojen ohjelmaa.

25.11. Tunteella liikkeellä – valokuvaaja Juha metson retrospektiivi – näyttelyn avajaiset

Lappeenrannan taidemuseo, 52 kävijää

26.11. Luento, Riitta Raatikainen: Valokuva Suomen Idän kertojana

Etelä-Karjalan museo, 12 kävijää

30.11. Eletty ja muistettu Etelä-Karjala –yleisötilaisuus

Etelä-Karjalan museo, 70 kävijää

2.12. Museoperjantai

Etelä-Karjalan museo ja Lappeenrannan taidemuseo, 588 kävijää

LINNOITUKSEN YHTEISET TAPAHTUMAT

6.2. Linnoituksen laskiainen

Linnoituksen toimijoiden omin voimin järjestämä tapahtuma sisälsi mm. työpajoja ja lasten lauantai –tapahtuman Kehruuhuoneella.

19. – 20.3. Linnoituksen kevät

Tapahtuma sisälsi markkinat Vihreässä makasiinissa ja Linnoituksen alueella sekä ulkoleikkejä ja -pelejä ja pääsiäissuunnistusta lapsille. Paikalla oli myös eläimiä Rapattilan kotieläinpihalta. Lauantain ohjelmassa oli myös myyjäiset ortodoksiseurakuntatalossa sekä Lasten lauantai –tapahtuma Kehruuhuoneella. Kehruuhuoneen ja museon yhteisessä virpomavitsatyöpajassa opeteltiin myös pääsiäisloruja.

5. – 7.8. Linnoituksen vanhan kaupungin päivät

24. – 25.9. Syyskirppu

5.11. – 6.11. Linnoituksen kekri ja nukketeatteriseminaarin ensimmäinen osa

27.11. Linnoituksen adventti

Perinteinen joulunavaustapahtuma. Kristiinankadun varrelle sytytettiin ulkotulet klo 15 illan hämärtyessä ja Lappeenrannan seurakunnan lapsi- ja nuorisokuoro Lauluvarpuset esiintyi ortodoksikirkossa klo 16.

MUSEOKAUPPA

Tuttuun tapaan Lappeenrannan museoiden näyttelyt ovat näkyneet myös museokaupoissa. Avojaloin- 10 elämää Karjalan kannaksella - tuotteita on otettu perusvalikoimaan. Takkatikut museon kokoelmien etiketeistä ovat olleet suosittuja. Kannakseen liittyvä postikorttivalikoima on monipuolinen. Avojaloin- 20 tositarinaa Karjalan Kannakselta -kirja löytää lukijansa näyttelyn päätyttyäkin. Näyttely jatkuu roll up- kiertonäyttelynä vielä vuoden 2017 puolella. Näyttely kiertää sekä Venäjällä että Suomessa. Loppuvuodesta kiertonäyttely oli esillä Karjalatalolla Helsingissä. Museokauppa oli mukana talolla 12.11. järjestetyillä Karjalaisilla suku- ja pitäjämarkkinoilla esittelemässä Kannas-aiheisia tuotteita ja markkinoimassa Lappeenrannan museoiden tarjontaa.

Keisarillisia lahjoja Pavlovskin palatsista- näyttely vilkastutti myös museokauppaa. Tuotevalikoimaamme teetettiin Lappeenrannan museoiden kokoelmista postikortteja keisareista ja keisarillisista perheistä. Koruvalikoima oli aiempaa säihkyvämpää ja erilaiset korurasiat olivat kysyttyjä.

Wolkoffin talomuseolla kauppa kävi Wolkoffin joulun tunnelmissa. Pääsiäisasuisessa puodissa riitti myös hyvin asiakkaita. Kesällä monet matkailijat löysivät museokaupan ja ostosten lomassa he saivat infoa Lappeenrannan museoista ja kaupungin tapahtumista.

Kirjavalikoima kasvoi. Museon omat julkaisut näkyvät sivulla 50.

Museokaupan mainontaa ja markkinointia on tehty aktiivisesti ja sitä kehitetään jatkuvasti. Uusiin tuotteisiin on tutustuttu Helsingissä Forma-messuilla.

Paikallisissa linja-autoissa pyörivät jälleen museokauppoja ja näyttelyitä esittelevät mainokset.

Linnoituksen museot osallistuivat jo toisen kerran Nenäpäivä-kampanjaan. Osa päivän tuotosta lahjoitettiin hyväntekeväisyyteen.

Vihreässä makasiinissa toteutettiin perinteinen Syyskirppu- tapahtuma. Yhteistyössä Linnoituksen toimijoiden kanssa myytiin sekä poisto- että kirpputoritavaraa. Toukokuussa pidettiin myös Kevätkirppu.

Linnoituksen puotien Sulotar -verkkokauppaan on vuoden kuluessa lisätty uusia tuotteita. Uusista tuotteista on tiedotettu Linnoituksen puotien Facebook -sivulla. Verkkokauppa Sulottaren tuotteet koostuvat entiseen tapaan pääosin omista tuotteista ja julkaisuista. Uusien tuotteiden lisäksi Sulotar -verkkokaupan Facebook -sivulla on julkaistu verkkokaupan tuotteista tarjouksia tai pieniä ”mainoksia”. Museoiden asiakkaita on pyritty tiedottamaan verkkokaupasta pitämällä museoiden avoinnapidon tiskillä verkkokaupan flyereitä, tai antamalla asiakkaalle flyeri museokaupan ostoksen mukana.

LAPPEENRANNAN MUSEOT / TUOMAS NOKELAINEN

Fabergé –aihe oli näyttävästi esillä museokaupan tuotevalikoimassa.

MUSEOIDEN KOKOELMAT JA TUTKIMUSTYÖ

ETELÄ-KARJALAN MUSEON ESINEKOKOELMAT

Vuosi 2016 oli esinekokoelmien osalta vilkasta aikaa. Vuoden alussa otettiin käyttöön noin 300 m²:n kokoinen uusi säilytystila. Uuden tilan myötä aloitettiin esineistön siirtäminen vanhasta säilytystilasta. Koska vanhassa tilassa on aikaisemmin todettu sisäilmaongelma, siirtäminen edellyttää sieltä siirrettävän esineistön huolellista puhdistamista, jotta homeitiöitä ei siirry esineiden mukana uuteen tilaan. Uuden tilan käyttöönoton ansiosta museo pystyi luopumaan yhdestä kokoelmien säilytykseen soveltumattomasta tilasta.

Uusi tila on suunniteltu väliaikaiseksi ja ensimmäisen kuluvin vuoden aikana on todettu, ettei tila vastaa olosuhteita, joita museoesineiden säilyminen edellyttäisi. Tilan suhteellinen kosteus vaihtelee rajusti, kesällä on kosteaa ja talvella äärimmäisen kuivaa. Uusi tila ei siis vastaa museaalisia vaatimuksia ja asianmukaisen ja riittävän suuren säilytystilan etsintä jatkuu edelleen. Yhtenä potentiaalisena vaihtoehtona on vuoden aikana keskusteltu lähtemistä mukaan Kaakkois-Suomen museoiden yhteiseen kokoelmakeskushankkeeseen.

Esinekokoelma inventoidaan samalla, kun se siirretään uuteen tilaan. Kaikkien siirrettävien esineiden tiedot tarkistetaan, tietoja täydennetään ja asiasanoitus käydään läpi ja sitä parannetaan tarvittaessa. Kuvan puuttuessa esine valokuvataan ja kuva liitetään Musketi -kokoelmahallintajärjestelmään. Inventointiprosessin myötä esinetietoja julkaistaan museon vuonna 2015 käyttöön otetussa Finna -asiakasnäkyssä. Finnan myötä kokoelmat saadaan paremmin yleisön saavutettaviksi ja käytettäviksi. Finnan käyttöönoton jälkeen esinekokoelmiin on kohdistunutkin entistä enemmän ulkopuolista kiinnostusta sekä julkaisu- että näyttelykäytössä.

Kokoelmien siirtämisen ja inventoinnin myötä on ryhdytty tekemään myös poistoja esinekokoelmista. Esineiden poistoista kokoelmista on laadittu poistolomake, jonka avulla kokoelmista voidaan poistaa sellainen esineistö, joka ei tuo lisäarvoa museon tallentamalle kulttuuriperinnölle. Kaksoiskappaleet ja kontekstietoja vailla olevia esineitä tarkastellaan ja tarvittaessa ne poistetaan kokoelmasta, mikäli riittäviä perusteita niiden säilyttämiselle museokokoelmassa ei löydy. Vaikka kokoelmien siirtäminen ja inventointi ovat työlästä ja hidasta, esineistön läpikäynti parantaa merkittävästi niiden saavutettavuutta, helpottaa kokoelmatyötä jatkossa ja mahdollistaa kokoelmien monipuolisemman käytettävyyden tulevaisuudessa.

Valtakunnallinen yhteistyö

Lappeenrannan museot on ollut vuodesta 2009 mukana valtakunnallisessa tallennus- ja kokoelmayhteistyössä TAKOssa ja sen viestintää, liikennettä ja matkailua tallentavassa pooli 5:ssä. Vuoden 2016 aikana Lappeenrannan museot osallistuivat pooli 5:n nykydokumentointihankkeeseen. Aikaisemmin museo on dokumentoinut valtakunnallisen tallennus- ja kokoelmayhteistyön puitteissa matkailuun liittyvän hankkeen *Matka Saimaan kanavalla - kanavaristeily Viipuriin* (2011) ja toteuttanut viestintään liittyvän nykydokumentoinnin *Se ei ole enää pelkkä puhelin - mobiiliviestintä eteläkarjalaisten arjessa* (2014). Vuonna 2016 oli vuoro paneutua liikenteeseen ja Lappeenrannan museoiden aiheeksi valikoitui *Rajaliikenteen ilmiöitä Etelä-Karjalassa - Nuijamaantien ja Valtatie 6:n ympäristössä Lappeenrannasta Kymenlaakson rajalle*. Projektitutkijana hankkeessa työskenteli Jani Loijas (FM).

Kokoelmien käyttö

Etelä-Karjalan museon esinekokoelmia esiteltiin jo vuonna 2015 alkaneessa *Avojaloin – 10 elämää Karjalan kannaksella* -näyttelyssä sekä Galleria Lauran *TÄKÄNÄ!* -näyttelyssä. Museon kokoelmista keisarin talon sohva ja Nikolai II:n kruunajaismuki oli esillä myös *Keisarillisia lahjoja Pavlovskin palatsista* -näyttelyssä Lappeenrannassa. Kruunajaismuki oli esillä myös Turussa olleessa näyttelyssä. Rauhan kylpylä- ja sairaalamuseon esineistöä esiteltiin Lappeenrannan Lyseon lukion lääketieteen historian kurssilaisten suunnittelemassa ja toteuttamassa näyttelyssä *Humoraaliopista lobotomiaan*. Näyttely oli esillä Lyseolla 2.12.-9.12. Museon

omia kokoelmia esiteltiin myös Wolkoffin talomuseon vitriineissä. Tänä vuonna kokoelmiin kuuluvia joulukoristeita esiteltiin lisäksi Wolkoffin ikkunan joulusomistuksessa. Finnan käyttöönoton myötä museon esinekokoelmista on tullut kuvatilauksia ja esineitä on myös pyydetty aiempia vuosia enemmän lainaan. Yksittäisistä esineistä on tullut museolle lisätietoja Finnassa julkaisemisen ansiosta.

Kokoelmien karttuminen

Kokoelmat karttuivat edellisiä vuosia enemmän. Syynä tähän oli muun muassa Parocilta tullut laajahko esinelahjoitus, joka sisälsi Askolan maatilaan liittyvää esineistöä sekä Paraisten Kalkkivuori Osakeyhtiön, Paraisten kalkin, Partekin ja Parocin vaiheisiin liittyvää pienesineistöä ja mainosmateriaalia. Vuonna 2016 kokoelmat karttuivat myös yksityisten henkilöiden lahjoituksilla. Kokoelmat karttuivat muun muassa Viipurissa ruotsinkielisen lyseon uskonnon ja suomenkielen lehtorina ja koulun rehtorina toimineen Adiel Bergrothin 50-vuotislahjaksi entisiltä oppilailtaan saamalla kandelaabereilla, Parkkarilan päiväkodin leluilla, Torkkelin osuusliikkeen toimitusjohtajan kalusteilla, Tiurun sairaalan esineistöllä sekä muutamilla Chymoksen tuotteilla. Kokoelmiin ostettiin vuonna 2016 arkkitehti Jalmari Lankisen arkkitehdin työvälineitä sekä Chymoksen suklaarasioita.

Konservointi

Keisarintalon sohva konservoitiin vuosien 2015 ja 2016 aikana. Sohva konservoitiin, jotta sitä voitaisiin esitellä *Keisarillisia lahjoja Pavlovskin palatsista* -näyttelyssä.

LAPPEENRANNAN MUSEOT / TUOMAS NOKELAINEN

Vuonna 2016 museoon saatiin lahjoituksena muun muassa Viipuriin liittyvät kandelaaberit.

ETELÄ-KARJALAN MUSEON KUVA-ARKISTO

Kuva-arkistossa pääpainopisteenä vuonna 2016 oli kokoelmanhallinnan parantaminen ja digitaalisen aineiston avaaminen lappeenrannanmuseot.finna.fi -asiakasliittymän kautta asiakkaille. Vuoden aikana luettelointiin museon kokoelmanhallintajärjestelmään 1889 valokuvaa. Kuvakokoelmien luettelointitietoja tarkistettiin ja täydennettiin. Uusia valokuvia liitettiin vuoden loppuun mennessä Finnaan 3192 kpl. Aineiston lisäämistä auttoi merkittävästi huhtikuussa päättynyt Opetus- ja kulttuuriministeriön tukema ”Kokoelmat saavutettaviksi” -kokoelmahanke. Museon valokuvia oli vuoden 2016 päättyessä finnan kautta selattavissa yhteensä jo 5100 kpl.

Merkittävä uudistus oli kaupunginarkiston historiallisten kuvakokoelmien liittäminen Etelä-Karjalan museon kuva-arkistoon. Museo oli jo 2000-luvun alusta digitoinut kokoelman aineistoja, mutta varsinaista arkistojen yhdistämistä ei ollut viety loppuun. Arkiston valokuvakokoelma käsittää noin 10 000 kuvaa, jotka siirtyivät museon hallintaan. Uudistuksen myötä kaupungin historialliset kuvakokoelmat ovat saavutettavissa jatkossa yhdestä toimipisteestä - museolta. Kaupunginarkiston aineisto on tarkoitus jatkossa luetteloida omana alakokoelmanaan museon kokoelmahallintajärjestelmään ja keskeisimmiltä osin digitoida ja tuoda saavutettavaksi finna-palvelun kautta. Ensimmäisessä vaiheessa vuoden lopulla julkaistiin finnan kautta n. 450 aikaisemmin digitoidun valokuvan erä.

Muilta osin kuvakokoelmat karttuivat lahjoituksin ja omien dokumentointihankkeiden avulla yhteensä noin 425 kuvalla. Museo sai mm. Suomen Rakuunarykmentin toimintaan ja aikakauden Lappeenrantaan liittyvän arvokkaan 89 lasinegatiivin lahjoituksen. Valokuvadokumentointihankkeina toteutuivat mm. Maasotakoulun 2/2016 saapumiserän valatilaisuus Lappeenrannan linnoituksessa sekä rajaliikenteen ilmiöihin liittyvän TAKO-hankkeen kuvaukset 6-tiellä ja Nuijamaantiellä.

Kuva-arkisto toimitti asiakkailleen 175 kuvaa, joita käytettiin julkaisuissa, lehtiartikkeleissa, näyttelyissä, mainostarkoituksissa, esityksissä tai yksityiskäytössä. Maksullisia kuvatilauksia oli 36 asiakkaalle. Kuvatilauksia tehtiin paljon finnaan liitetystä kuvista. Museon finna-palvelun piirissä olevia matalaresoluutiokuvia oli esillä laajamittaisesti mm. kotiseutuhistoriaan liittyvissä Facebook-keskusteluryhmissä.

Vuoden 2016 lopulla kuva-arkiston pidempiaikaisena projektina saatettiin uusi julkaisu ”Lappeenranta Oscarin Sarénin (1893-1909) ja aikalaisten valokuvaamana” painokuntoon. Museon kuva-arkiston kokoelmiin perustuva valokuvateos ilmestyy alkuvuodesta 2017.

Museo sai vuonna 2016 lahjoituksena mm. 89 lasinegatiivia, joihin on taltioitu mm. Suomen Rakuunarykmentin toimintaa, varuskunnan hevosia ja Lappeenrannan kaupunkikuvaa. Esimerkkikuvassa on käynnissä talvinen ratsastusharjoitus aukiolla rykmentin kanslian ja miehistökasarmien läheisyydessä 1890-luvun lopulla. Valokuvaaja tuntematon.

LAPPEENRANNAN TAIDEMUSEON KOKOELMAT

Uusia kokoelmasäilytystiloja käyttöön vuoden aikana

Uutta kokoelmien säilytystilaan on rakennettu ja muunnettu vuoden 2015 loppupuolelta alkaen ja tila vastaanotettiin maaliskuun alussa. Välineistöä käsittelytilaan ja erilliseen säilytystilaan on hankittu vuoden aikana. Uudet siirtohylyjärjestelmät lähes kaksinkertaistavat hyllytilan noin 300 m² hallissa. Henkilökunnan työpisteet varustettiin muun muassa uusilla sähköisillä työpöydillä. Vieressä sijaitsevat sosiaalityilat mahdollistavat jatkuvat työskentelyn säilytystilassa. Kulttuurihistoriallista esineistöä on siirretty, puhdistettu ja pakattu uusiin säilytystiloihin. Samalla kaikki esineet on kuvattu tietojärjestelmiin, tiedot tarkistettu ja päivitetty. Työ on vasta alussa siirtojen osalta.

Taidekokoelmat siirrettiin kokonaisuudessaan väliaikaisiin tiloihin syksyn remontin ajaksi (noin 2 kuukautta). Remontin myötä saatiin lisätilaa kokoelmille uusilla siirtohylyjärjestelmillä ja samalla päivitettiin turvavaruustietoa. Molemmat muutokset parantavat esineturvallisuutta ja työskentelyolosuhteita tiloissa.

LAPPEENRANNAN MUSEOT / MONA TAIPALE

Intendentti Leena Räty ja amanuenssi Mikko Pirinen siirsivät Kaisu Koiviston teoksia välivarastoon remontin teiltä.

Kokoelmien käyttö

Kokoelmanäyttely *Ihana maisema – maisemamaalauksia* Lappeenrannan taidemuseon kokoelmista

4.6. – 21.8.2016. Esillä yhteensä 43 teosta

Avojaloin – kymmenen elämää Kannaksella 26.4.2015 – 10.1.2016, 28 teosta

Kokoelmainventaarion aikana kuvattiin 1080 teosta. Taidekokoelmat siirrettiin elokuun lopulla remontin alta kokonaisuudessaan n. 2100 teosta ja palautettiin uusittuihin ja laajempiin tiloihin joulukuussa.

Lahjoitukset:

Ina Colliander, Suutari Kellomäellä, 1932, akvarelli, 11 x 11 cm

Ina Colliander, Kauppias Kuokkalassa (Kellomäessä), 1932, akvarelli, 21 x 13,5 cm

Ina Colliander, Pappeja I, 1932, akvarelli, 11 x 11 cm

Ina Colliander, Pappeja II, 1932, akvarelli, 11 x 11 cm

Ina Colliander, Marian syntymä, 1935, puupiirros, 26 x 39 cm

Ina Colliander, Edla Kusminitchnan luona (Terijoki), 1935, puupiirros, 19 x 26 cm

Ina Colliander, Ortodoksinen kirkko Kellomäessä, 1935, puupiirros, 28 x 23 cm

Ina Colliander, Terijoen kahvila, 1935, puupiirros, 35 x 40 cm

Ina Colliander, Kahvila Gratshoff, Terijoki, 1935, puupiirros, 23 x 31 cm

Ina Colliander, Hevoshaassa, 1933, puupiirros, 38 x 26 cm

Raija Eklund, Seuraaja, 2012, öljyväri kankaalle, 70 x 80 cm

Maarit Hakkarainen, Sinisilmäinen madonna, 2015, öljyväri kankaalle, 40 x 40 cm

Elisa Heinonen, Hiljaista, 2014, akryyli kankaalle, 100 x 116 cm

Janette Holmström, Keskustelua aamuhämärän kanssa XII – XIV, 2012, valokuva, a' 28 x 28 cm

Anne Hyvönen, Rukousten puutarha, 2013, öljyväri kankaalle, 120 x 110 cm

Mikko Kallavuo, Asema, 2011, akryyli, öljyväri kankaalle, 53 x 110 cm

Emma Lappalainen, II sarjasta Paluu, 2012, polymeerigravyyri, kohopaino, 53 x 88 cm

Jarkko Liutu, Lävitse, 2010, monotypia, serigrafia, 70 x 50 cm

Sanna Majander, Lupausta keväästä, 2006, ompelu: kankaanpalat, 36 x 36 cm

Sanna Majander, Lupausta kesästä, 2006, ompelu: kankaanpalat, pitsit, napit, 36 x 36 cm

Simo Mantere, Havainto I, 2013, sekatekniikka kankaalle, 92 x 92 cm

Hilkka-Maija Pääkkönen, Taivaanranta, 2015, akryyli kankaalle, 50 x 50 cm

Hilkka-Maija Pääkkönen, Ilman ranta, 2015, akryyli kankaalle, 50 x 50 cm

Pirjo Tikkinen, Syksy, 2014, öljyväri kankaalle, 53 x 68 cm

Annu Vertanen, The Land of Wandering (Ice Dimension), 2006, puupiirros, 18/40, 68 x 86 cm

Harry Aunela, Talvisia talon kattoja, 1925, öljy pahville, 23,5 x 32 cm

Harry Aunela, Talvimaisema, 1924, öljy pahville, 49,5 x 65 cm

Aarne Kurimo, Peltomaisema Pälliltä, öljy kankaalle, 35 x 24 cm

Ilmari Raekallio, Pantsarlahti, 1922, akvarelli, 21 x 32 cm

Ilmari Raekallio, Monrepos, 1922, akvarelli, 28 x 42 cm

Torsten Tisell, Puu ja vene, 1923, akvarelli, 27,5 x 37 cm

Lauri Ylönen, Peltomaisema, 1922, öljy vanerille, 40,5 x 56 cm

Lauri Ylönen, Rantamaisema, 1922, öljy kankaalle, 55 x 48 cm

Lauri Ylönen, Juhani Aho, 1921, pehmeäpohja, 27,5 x 20,5 cm

Päiviö Pyöttiälä, Hevoshuijarit, 1973–74, öljy kankaalle, 100 x 215 cm

Lahjoittajat: Katarina Bondestam, Irmeli Hakovirta, Karjalan Kulttuurirahasto sr, Päiviö Pyöttiälän perikunta

Ostot:

Antero Toikka, Portti, 1998, graniitti

Juha Metso, Karjala – salkku III/V, 2015:

1. Sortavala, 2006, mustavalkoinen vedos, 22 x 33 cm

2. Petroskoi, 2005, mustavalkoinen vedos, 24,5 x 25 cm

3. Ääninen, 2008, mustavalkoinen vedos, 25 x 25 cm

4. Karhumäki, 2007, 24,5 x 25 cm, mustavalkoinen vedos

Maarit Hakkarainen,
Sinisilmäinen madonna,
2015.

5. Ruskeala, 2010, mustavalkoinen vedos, 24,5 x 25 cm
6. Viipuri, 2012, mustavalkoinen vedos, 19 x 24,5 cm
7. Petroskoi, 2013, mustavalkoinen vedos, 26 x 22 cm
8. Valamo, 2010, mustavalkoinen vedos, 26 x 25 cm
9. Karhumäki, 2009, mustavalkoinen vedos, 24 x 25 cm
10. Sortavala, 2010, mustavalkoinen vedos, 23,5 x 25 cm
11. Petroskoi, 2011, mustavalkoinen vedos, 22 x 25 cm
12. Pisi, 2009, mustavalkoinen vedos, 22 x 25 cm
13. Terijoki, 2011, mustavalkoinen vedos, 28 x 25 cm
14. Sortavala, 2012, mustavalkoinen vedos, 24 x 25 cm
15. Sotsi, 2014, mustavalkoinen vedos, 24 x 25 cm

Kokoelmalainat:

- 15.3.2016 Viiden tähden kartano – kokoelmat ja nykytaide kohtaavat, Lahden museot, 1 teos
- 12.2. – 8.5.2016 Venäläiset mestarit Aivazovskista Repiniin, Sinebrychoffin taidemuseo, 1 teos
- 26.2. – 8.5.2016 Sinä & Minä muotokuvassa, Vantaan taidemuseo, 4 teosta
- 10.6. – 2.10.2016 Ester Helenius, Hämeenlinnan taidemuseo, 2 teosta
- 22.10.2016 – 22.1.2017 Ester Helenius, Salon taidemuseo, 2 teosta
- 2.12.2016 – 26.2.2017 Päiviö Pyötiälä – itseoppinut surrealisti, Aboa Vetus & Ars Nova, 3 teosta

Kokoelma kuvatilaukset:

- Eeva-Mari Haikalan teos, Omakeuva ja Katri Kuparinen, Klassikko. Vantaan taidemuseo (2)
- Pamaus-seuran tilaus historiikkiin seuran puheenjohtajista, seuraavilta taiteilijoilta:
- Eva Cederström, Eero Järnefelt, Kalle Kuutola, Onni Mansnerus, Emil Rautala, Eero Snellman, Ulla Bäckman (7)
- Eva Cederström, Omakeuva, 1937. Riitta Konttinen: Täältä tullaan! Naistaiteilijat modernin murroksessa – kirja (1)
- Päiviö Pyötiälän teoskuvia Aboa Vetus & Ars Novan näyttelyn tiedotuskäyttöön (2)
- Victor Westerholm, Kymijoki, 1902, Kuusankoski-talon näyttelytiedotus (1)

ALUEELLINEN MUSEOTYÖ

ETELÄ-KARJALAN MUSEON ALUEELLINEN TYÖ

Etelä-Karjalan museon toiminta-alueeseen kuuluu Etelä-Karjalan maakunta, joka käsitti toimintakertomusvuonna 9 kuntaa: Imatra, Lappeenranta, Lemi, Luumäki, Parikkala, Rautjärvi, Ruokolahti, Savitaipale ja Taipalsaari.

Maakunta-amanuenssi teki 15 käyntiä maakunnan eri kohteisiin vuoden aikana. Useimpiin käynteihin liittyi vielä lisäksi ennen tai jälkeen käynnin annettua neuvontaa joko puhelimitse tai sähköpostitse.

Röytyn pihapiirissä sijaitsevan ajopelimuseon puutuholaisjahti jatkui vuonna 2016. Kuumennuksessa käyneet reet ja kärryt puhdistettiin imuroimalla tupajumien vanhat syöntipurut pois, jotta mahdollisten uusien tuhojen huomaaminen on helpompaa. Siivoustalkoissa oli maakuntatutkijan apuna kaksi Lappeenrannan museoiden asiakasraatilaista. Taipalsaaren kunta järjesti kaksi teollisuusimuria työtä varten käyttöön. Tilaa ja ajopelejä tarkkailtiin huolellisesti koko kesän 2016, mutta uutta purua ei ilmestynyt. Tarkkailua pitää kuitenkin jatkaa edelleen seuraavina kesinä, jotta tupajumien häviäminen varmistuu.

Mielenkiintoinen projekti vuoden 2016 aikana oli Savitaipaleen Hakamäen museoalueen ruutusotamiehen torpan lautakaton rakentaminen. Projekti oli ainakin maakuntatutkijalle opettavainen kokemus, mutta luultavasti myös katon tekijöille Savitaipaleella. Lopputulos vaikuttaisi olevan onnistunut, mutta tulevat vuodet näyttävät miten katto kestää ja olivatko tehdyt ratkaisut oikeita.

Joutsenossa etsittiin miesten piiskuupetäjälle uutta sijoituspaikkaa, kun liikerakennus, jossa piiskuupetäjä oli ollut, purettiin. Uusi paikka löytyi Joutseno-talon portaikosta.

LAPPEENRANNAN MUSEOT / RIINA NURMIO

Röytyn hevosajopelimuseon kevätsiivous.

Pätärin talomuseo Ylämaalla jatkoi vuonna 2016 hiljaiseloa ilman emäntää tai isäntää. Kolmen vuoden hորros ei ole hyväksi esineille eikä rakennuksille. Salamaniskun sekoittamia näyttelyitä ei ole laitettu kuntoon, koska ratkaisu museon kohtalosta antaa odottaa.

Nuijamaa seuran kanssa on mietitty pitäjänmakasiinin uuden näyttelyn laajuutta ja sitä millaisia esineitä makasiinissa voi säilyttää. Kotiseutumuseon kokoelmaan on tehty harkittuja poistoja, jotta kokoelman hallinta ja hoito on tulevaisuudessa helpompaa. Kokoelman inventointi jatkuu edelleen vuonna 2017.

Ruokolahti-seura sai Museoviraston harkinnanvaraista avustusta esineluetteloinnin jatkamiseen ja esineiden kuvaamiseen ja työhön palkattiin projektityöntekijä kahdeksi kuukaudeksi. Projektissa päätettiin keskittyä esineiden kuvaamiseen ja samalla tarkistaa, että kaikki esillä olevat esineet on luetteloitu. Ruokolahdelle tehtiin kaksi ohjauskäyntiä. Projektin alkaessa keskusteltiin projektityöntekijän kanssa siitä mitä kahdessa kuukaudessa kannattaa tehdä ja miten edetä. Projektin loppusuoralla käytiin läpi mitä on saatu tehtyä ja millaisia ehdotuksia projektityöntekijällä oli tullut kokoelmanhoitoon liittyen.

Salpalinjan rakenteita koskevia lausuntopyyntöjä tuli vuoden aikana Etelä-Karjalan museolle kaksi kappaletta. Lausunnot tehtiin rakennustutkijan ja maakuntatutkijan yhteistyönä. Toiseen lausuntoon liittyen tutkijat kävivät maastossa tutustumassa salpalinjan rakenteisiin.

Museoviraston harkinnanvaraiset avustukset vuonna 2016

Vain kaksi toimijaa sai harkinnanvaraisia avustuksia vuonna 2016. Ruokolahti-seura sai avustusta luetteloinnin palkkaamiseen ja Savitaipaleen kotiseutuyhdistys siirsi vuonna 2015 saamansa ruotusotamiehen torpan katon uusimiseen saadun avustuksen vuodelle 2016.

RAKENNUSTUTKIJA

Maakuntamuseon ja Museoviraston välisen yhteistyösopimuksen mukaisesti Lappeenrannan museot / Etelä-Karjalan museo vastaa pääosasta maakunnan rakennusperintöä koskevista asiantuntija- ja viranomais-tehtävistä. Rakennustutkija osallistuu maakunnan alueen rakennettua kulttuuriympäristöä koskeviin kaavaneuvotteluihin sekä toimii yhteistyössä alueen rakennusvalvontaviranomaisten kanssa mm. suojeltujen rakennusten korjaus- ja täydennysrakentamiseen liittyvissä kysymyksissä. Lisäksi tehtäviin kuuluu rakennusperintöön liittyvä asiakaspalvelu, kuten antikvaarinen korjausneuvonta ja rakennushistoriaa koskeva tietopalvelu.

Maakuntamatkat

Rakennustutkija teki vuoden aikana yhteensä n. 35 viranomaistoimintaan tai rakennusperinnön vaalimiseen liittyvää matkaa maakunnassa. Lappeenrannan kaupungin alueella vastaavia kokous- ja maastokäyntejä oli yhteensä n. 55.

Lausunnot

Rakennustutkija on antanut vuoden aikana 96 lausuntoa ja neljä muuta selvitystä.

Kaksi Salpalinjaa koskevaa lausuntoa ja yksi Kauskilaa koskeva lausunto tehtiin yhteistyössä museon maakuntatutkijan kanssa. Geopark-kohteita koskeva lausunto tehtiin rakennustutkijan ja maakuntatutkijan vetämänä museon sisältötyöryhmän tiimityönä.

Rakennusperintöavustukset

Museovirasto, Ympäristöministeriö ja Kotiseutuliitto myöntävät vuosittain avustuksia rakennusperinnön hoitoon. Rakennustutkija toimii Etelä-Karjalassa avustusta saaneiden kohteiden valvojana. Lisäksi rakennustutkija kuuluu Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen vetämään Etelä-Karjalan kulttuuriympäristön hoidon yhteistyöryhmään, joka vastaa Ympäristöministeriön avustuksen jakamisesta Etelä-Karjalan alueella.

Valvottavia kohteita on vuosittain ollut 10-15.

Muu kulttuuriympäristötyö

Vuonna 2016 tehtiin yhteistyössä Suomen luonnonsuojeluliitto Etelä-Karjala ry:n ja Lappeenrannan seudun luonnonsuojeluyhdistyksen kanssa Linnoituksen kasvillisuus – mobiiliopas (<https://tarinasoitin.fi/linnoituksenkasvillisuus>). Yhteistyökumppanit vastasivat oppaan tietomateriaalista ja rakennustutkija oppaan käytännön toteutuksesta. Opas toteutettiin Lappeenrannan museoilla käytössä olevan Museoliiton Seinätön museo -sovellukseen.

Joka vuosi syyskuussa vietetään Euroopan kulttuuriympäristöpäiviä. Lappeenrannassa Lauritsalan työväenyhdistys ja Lappeenrannan museot järjestivät yhteistyössä avoimet ovet Lauritsalan työväentalolla 9.9.2016. Maakunnallisesti arvokkaaseen työväentaloon tutustui päivän aikana noin 100 vierailijaa. Työväenyhdistys esitteli taloa ja tulevia kunnostustoimenpiteitä ja rakennustutkija alueen seurantalohistoriaa ja korjauskentamista yleisemmin.

LAPPEENRANNAN TAIDEMUSEON ALUEELLINEN TYÖ

Toiminta-alue

Lappeenrannan taidemuseo on toiminut Kaakkois-Suomen aluetaidemuseona vuodesta 1986. Aluetaidemuseon toiminta-alueeseen kuului toimintakertomusvuonna yhteensä 16 kuntaa, jotka ovat Imatra, Lappeenranta, Lemi, Luumäki, Parikkala, Rautjärvi, Ruokolahti, Savitaipale ja Taipalsaari Etelä-Karjalassa ja Hamina, Iitti, Kouvola, Kotka, Miehikkälä, Pyhtää ja Virolahti Kymenlaaksossa.

Alueellisessa työssä painotettiin Museoviraston kanssa sovittuja painopisteitä, jotka ovat alueellisten museopalveluiden kehittäminen asiakaslähtöisesti ja yhteistyössä alueen museoiden kanssa, kokoelmatyön tekeminen näkyvämmäksi, yhteistyöverkostojen hyödyntäminen museon toiminnassa ja hyvien käytäntöjen jakaminen.

Alueellinen yhteistyö

Asiakaslähtöisyyttä toteutettiin monilta osin Lappeenrannan museoiden asiakasraadin kautta. Osa raatilaisista oli muun muassa mukana suunnittelemassa museoiden yleisötyön ohjelmaa ja testaamassa vuonna 2015 kehitettyä Muistopaja-konseptia Muistopajassa maaliskuussa 2016.

Alueen museoille järjestettiin yhteinen Museoiden uusi arviointimalli –koulutus yhteistyössä Museoviraston Museoalan kehittämisen –yksikön kanssa 29.11. Lisäksi alueen museot tekivät yhteistyössä Kaakkois-Suomen taidemuseoiden tiedotuslehti Kaakkurin, joka julkaistiin issuu-verkkolehdenä.

Vuonna 2016 Lappeenrannan taidemuseoiden näyttelyissä esiteltiin erityisesti kotkalaisten taiteilijoiden teoksia. Kotka Ohoy! –näyttely esitteli Olavi Heinon taidekokoelmaa painopisteensä Kotka ja kotkan alueen taiteilijat aiheistoineen. Lisäksi kesänäyttely Valon ja Ajan jälkiä –näyttely esitteli kotkalaisten taiteilijoiden Irma Laukkasen ja Markku Hirvelän teoksia.

Alueellista yhteistyötä tehtiin myös monien muiden yhteistyöverkostojen kautta. Yksi tärkeimmistä verkostoista oli Kaakon Taide, joka on Kaakkois-Suomen alueella toimivien visuaalisten taiteiden ammattilaisten muodostama verkosto.

Taiderullakko. Kaakon Taiteen kanssa yhteistyössä kehitetty pienoistaidenäyttely Taiderullakko oli esillä eri puolilla maakuntaa kesäkuusta alkaen v. 2016 loppuun. Rullakko oli esillä seuraavasti:

Kesä-elokuu	Päiväkotikoti Satulaiva, Taipalsaari
22.9. – 3.10.	Ortamonpuiston palvelukoti, Lappeenranta
3. – 17.10.	Iso apu –palvelukeskus, Lappeenranta
18. – 26.10.	Hyvinvointiasema Sarastus, Inkeroinen

28.10. – 6.11. Kettumäen palvelukeskus, Kuusankoski
7. – 14.11. Lappeenrannan maakuntakirjasto
12.12.2016 – 12.1.2017 Lappeenrannan lyseon lukio

Lappeenrannan lyseon lukiossa oli esillä korutaiteilija Tarja Tuupasen koruja. Tuupanen piti lyseossa myös korutaideluennon ja korutyöpajan. Muissa näyttelypaikoissa rullakko esitteli eteläkarjalaisten taiteilijoiden grafiikkateoksia. Osassa paikoista järjestettiin tähän liittyen myös grafiikan työpaja.

Alueellinen dokumentointi ja tiedotus

Kaakkuri-verkkolehti. Toimitettiin Kaakkois-Suomen taidemuseoiden yhteinen Kaakkuri-lehti, joka julkaistiin Issuu-verkkolehdenä. Kirjoittajina olivat Kaakkois-Suomen taidemuseoiden työntekijät sekä muotoilun läänintaiteilija Outi Turpeinen (Taike) ja kuraattori ja taidekriitikko Timo Valjakka.

Taiteilijadokumentointi ja digitointi. Opiskelija Anne Tahvanainen haastatteli 80 vuotta täyttävää taiteilija Unto Ahjotulta osana museologian opintojaan. Haastattelu toteutettiin 25.10. ja tallennettiin museon äänitearkistoon.

Kansallisgalleria / Kiasma digitoi 15 videofilmiä kaakkoissuomalaisista taiteilijoista, kahdeksan nauhaa Esko Tirrosta, kaksi nauhaa Feodor Porokarasta, viisi nauhaa Sinikka Kurkisesta sekä yksi v. 2001 tehty CD-kooste kaikista taiteilijaesittelyfilmeistä. Alkuperäiset filmit palautettiin Lappeenrannan taidemuseon arkistoon.

Inventointi. Kulttuuripalvelu Kaiku aloitti Luumäen kunnan taidekokoelmien inventoinnin v. 2016. Inventointi jatkuu v. 2017.

MARKKINOINTI JA TIEDOTUS

Museo tiedotti näyttelyistä ja muusta toiminnastaan paikallisesti, maakunnallisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti tiedotusvälineissä. Tapahtumista tiedotettiin aktiivisesti verkossa erilaisten tapahtumakalenterien, museoiden verkkosivujen ja Facebookin kautta. Elävä museo –blogissa julkaistiin vuoden aikana kymmenen aiheiltaan monipuolista tekstiä museotoiminnasta ja sen ympäriltä. Kirjoittajina toimivat museon oman henkilökunnan ohella eri yhteistyökumppanit. Facebookissa julkaistiin tapahtuma- ja näyttelytiedotuksen lisäksi museoiden monipuolista työkenttää valaisevia statuspäivityksiä. Uutena sosiaalisena medianana otettiin käyttöön Instagram.

Museo toimitti tietoja ja kuvia erilaisiin matkailumarkkinointitarkoituksiin ja esitteli toimintaansa erilaisissa tilaisuuksissa. Varhaiskasvattajista ja opettajista nimettiin museoyhteyshenkilöt edellisvuotiseen tapaan. Museoyhteyshenkilöt ovat automaattisesti myös museon asiakasraadın jäseniä.

Museo julkaisi Museoviestin, joka on Etelä-Karjalan museon tiedotuslehti. Siinä esiteltiin museon ja maakunnan ajankohtaisia asioita. Museo oli myös mukana toimittamassa Kaakkuria, joka on Kaakkois-Suomen taidemuseoiden tiedotuslehti. Molemmat lehdet julkaistiin verkkolehdenä.

TIETOPALVELU

Museoissa seurattiin annettujen tietopalveluvastausten ja erilaisten selvitysten määrää. Yhteensä vastauksia annettiin 79. Näistä 23 oli luonteeltaan suppeita (vastauksen laatimiseen kului alle 30 min) ja 31 keskilaajaa (vastauksen laatimiseen kului yli 30 minuuttia, mutta alle kaksi tuntia). Laajoja selvityksiä, joiden laatimiseen meni yli kaksi tuntia, oli yhteensä 23. Näiden lisäksi rakennustutkija laati yhteensä 100 lausuntoa tai selvitystä. Tietopalvelun asiakkaat olivat toimittajia, tutkijoita, muita museoita, julkishallinnon organisaatioita ja yksityishenkilöitä.

KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ

Vuonna 2016 toteutui *Keisarillisia lahjoja Pavlovskin palatsista* -näyttely Etelä-Karjalan museossa. Näyttely toteutettiin yhteistyössä Turun museokeskuksen ja Pietarilaisen Pavlovskin palatsimuseon kanssa. Näyttelyyn liittyen Lappeenrannan museot järjestivät asiakasmatka Pietariin ja Pavlovskin palatsiin.

Avojaloin - 10 elämää Karjalan Kannaksella -kiertonäyttely kiersi Suomen lisäksi Venäjällä. 24.2. Avojaloin -kiertonäyttelyn avajaiset pidettiin 24.2. Suomen Pietarin konsulaatissa. Lisäksi näyttelyn käsikirjoittaja Anna Kortelainen piti aiheesta Studia Generalia -luennon. Tämän jälkeen Avojaloin -kiertonäyttelyn avajaiset pidettiin Pietari-Paavalin Linnoituksessa Pietarissa 16.3. ja myöhemmin keväällä Viipurissa Aallon kirjastossa 27.5. Anna Kortelainen piti luennon myös Viipurissa. Museotoimenjohtaja Päivi Partanen ja intendentti Satu Ståhlberg olivat läsnä näiden kaikkien Venäjällä avattujen näyttelyiden avajaisissa. 1.7. näyttely avautui Koi-viston museossa Primorskissa, jossa se oli esillä loppukesän ajan. Kierto jatkui vuoden 2017 puolella.

Lappeenrannan museoiden ja Lappeenrannan musiikkiopiston yhteinen vauvojen musiikki- ja maalaustyöpaja (MusArt) vieraili Moskovan Suomen suurlähetystön kutsumana Permin naivistisen taiteen museossa 19.3. ja Realistisen taiteen instituutissa Moskovassa 20.3. ja 19.11. Työpajoihin osallistui yhteensä n. 120 ihmistä. Lisäksi amanuenssi Mona Taipale piti Permissä paikallisille taidekasvattajille ja opettajille suunnatun luennon Lappeenrannan museoiden yleisötyöstä.

Lappeenrannan museot järjestivät yhteistyössä Pietarin etnografisen museon kanssa perheteemaisen seminaarin Pietarissa 31.5.–1.6. Suomalaisten museoiden esityksiä pitivät Lappeenrannan museoiden lisäksi Tampereen Taite -yksikkö ja Turun museokeskus.

LAPPEENRANNAN MUSEOT / RIINA NURMIO

Lappeenrannan museoiden asiakasmatkalaisia tutustumassa Pavlovskin palatsiin.

Vauvojen musiikki- ja maalaustyöpaja MusArt Moskovan realistisen taiteen museossa IRRAssa.

Amanuessi Mona Taipale osallistui ICOMin 24. yleiskokoukseen Milanossa, Italiassa 3.-9.7. Hän piti esitelmän Lappeenrannan museoiden yleisötyöstä osana MPR-komitean (Marketing and Public Relations) ohjelmaa.

Intendentti Satu Ståhlberg osallistui Schleswig-Holsteinissa, Saksassa järjestettyyn toisen maailmansodan pakotettua muuttoliikettä ja sen muistamista käsittelevään akateemiseen seminaariin Akademie Sankelmarissa ja piti siellä luennon toisen maailmansodan muistamisesta Lappeenrannan museoissa.

Amanuessi Mona Taipale osallistui Suomen Museoliiton edustajana Museomix-koulutukseen ja tapahtumaan Toulousessa, Ranskassa 9.-14.11.

Lisäksi Lappeenrannan museot osallistuivat ruotsalaiseen, yhteispohjoismaista historiaa esittelevän elokuva-hankkeen trailerin tekoon sisällissotaa käsittelevällä osuudella. Intendentti Satu Ståhlberg ja kuvaajat Tauno Lakkala sekä Juha Huttunen toteuttivat Tom Jeringin käsikirjoittaman videon Lappeenrannan Linnoituksessa.

Kansainvälistä yhteistyötä on jatkettu mm. Park Monrepos museon kanssa.

Museotoimenjohtaja Päivi Partanen osallistui Itämeren linnojen ja museoiden yhdistyksen presidenttinä linnoituskaupunkien tapaamiseen Ruotsissa 8.–11.2. ja 7.–11.9. XXVI General Assembly of Association of the Castles and Museums around the Baltic Sea Tukumsissa, Latviassa. Tässä tilaisuudessa piti luennon amanuessi Reija Eeva kulttuurihistoriallista kokoelmista ja niiden avaamisesta Finnan kautta suurelle yleisölle. Lappeenrannan museoilla on oma näkymä kansallisessa hakupalvelussa.

YHTEISTYÖKUMPPANIT

Museotoimi jatkoi aktiivista yhteistyötä Elävä Linnoitus ry:n kanssa. Elävä Linnoitus on Linnoituksen ja sataman alueen yrittäjäyhdistys, jonka tavoitteena on Lappeenrannan Linnoituksen tunnettavuuden, palveluiden ja viihtyvyyden kehittäminen ja lisääminen, kulttuurin-, matkailun- ja kaupanalojen toimijoiden yhteistyön edistäminen keskenään ja viranomaisten kanssa sekä perinteiden ja historian vaaliminen.

Museo toteutti yhteistyössä Elävä Linnoitus ry:n kanssa Linnoituksen perhepäivän elokuussa Linnoituksen Vanhankaupungin päivät –tapahtuman yhteydessä. Linnoituksen Syyskirppu ja Linnoituksen adventti järjestettiin Linnoituksen toimijoiden omin voimin. Linnoituksen toimijat toteuttivat yhteistyössä Saimaan ammattikorkeakoulun markkinointiopiskelijoiden kanssa kolme tapahtumaa. Linnoituksen Sydäntalvi -tapahtuman järjesti opiskelijaosuuskunta Lux ja Linnoituksen Kevät - ja Linnoituksen Kekri -tapahtumat osuuskunta Innovia.

Monipuolista yhteistyötä tehtiin Lappeenrannan kaupungin kulttuuritoimen muiden organisaatioiden, kuten kirjaston, teatterin ja kaupunginorkesterin kanssa. Lisäksi tehtiin liikuntaa ja kulttuuria yhdistävää yhteistyötä liikuntatoimen kanssa. Pedagogista yhteistyötä tehtiin kasvatusta- ja opetustoimen, Lappeenrannan musiikkiopiston sekä Lastenkulttuurikeskus Metkun kanssa. Yhteistyö Lappeenrannan matkailuoppaat ry:n kanssa jatkui, museon opasrinki huolehti museoilla vierailevien ryhmien opastuksista. Hyvää ja monipuolista yhteistyötä tehtiin myös lukuisten suomalaisten ja venäläisten museoiden kanssa.

Yhteistyökumppaneita vuonna 2016 olivat muun muassa:

Elävä Linnoitus ry/ Linnoituksen yrittäjät	Lappeenrannan musiikkiopisto
Etelä-Karjalan ammattiopisto	Lappeenrannan ortodoksiseurakunta
Etelä-Karjalan Osuuskauppa (Eekoo)	Lappeenrannan seurakuntayhtymä
Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystieteiden (EKSOTE)	Lastenkulttuurikeskus Metku
Kaakkois-Suomen alueen taiteilijaseurat	Osuuskunta Otsina
Kaakon Taide	Saimaan ammattikorkeakoulu
Kehruuhuone	Savonlinja Oy
Lappeenrannan kaupungin kasvatusta- ja opetustoimi	Suomen suurlähetystö, Moskova
Lappeenrannan kuvataidekoulu	Suomen pääkonsulaatti, Pietari

PROJEKTIT JA HANKKEET LAPPEENRANNAN MUSEOISSA

Lappeenrannan museot on ollut vuodesta 2009 mukana valtakunnallisessa tallennus- ja kokoelmayhteistyössä TAKOssa ja sen viestintää, liikennettä ja matkailua tallentavassa pooli 5:ssä. Vuoden 2016 aikana aiheeksi valikoitui **Rajaliikenteen ilmiöitä Etelä-Karjalassa - Nuijamaantien ja Valtatie 6:n ympäristössä Lappeenrannasta Kymenlaakson rajalle**. Projektitutkijana hankkeessa työskenteli Jani Loijas (FM).

Kuvakokoelmien luettelointitietoja tarkistettiin ja täydennettiin. Aineiston lisäämistä auttoi merkittävästi huhtikuussa päättynyt **Opetus- ja kulttuuriministeriön tukema Kokoelmat saavutettaviksi -kokoelmahanke**. Projektitutkijana hankkeessa työskenteli Sinikka Myyrä.

Kotkaniemi-säätiö uudistaa Luumäellä sijaitsevan presidentti P.E. Svinhufvudin kotimuseota Kotkaniemeä, joka avataan uudelleen syksyllä 2018. Säätiö on tilannut näyttelyuudistustyön Lappeenrannan museoilta. Lappeenrannan museoissa näyttelysuunnitteluun palkattiin projektitutkija Sinikka Myyrä, joka tekee työtä Lappeenrannan museoiden tiloissa ja museon henkilökunnan avustuksella. Sinikka Myyrä aloitti projektitutkijan työn 1.9.2016 ja työ jatkui vuoden 2017 puolelle.

MUSEOIDEN JULKAISUT

JUHA METSO. Tunteella liikkeellä – Emotion in Motion

Toimituskunta: Juha Metso, Mikko Pirinen, Leena Rätty ja Laura Luostarinen

Taitto: Kimmo Heikkilä, closetotheborder.com

Paino: Lönnberg, Helsinki

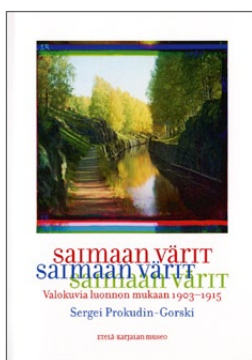
Kustantajat: Lappeenrannan taidemuseo ja Salon taidemuseo Veturitalli

80 s.

ISBN 978-951-785-136-7 (Lappeenrannan taidemuseo)

ISBN 978-952-5830-20-0 (Salon taidemuseo)

ISSN 1459-739X (Salon taidemuseon julkaisuja 25)

Saimaan värit - Valokuvia luonnon mukaan 1903–1915. Sergei Prokudin-Gorski

Kuvatoimitus: Mikko Pekari

Graafinen suunnittelu: Jorma Hinkka, Graafiset Neliöt Oy

Paino: Helsinki Bofori Oy, Helsinki

Julkaisija: Lappeenrannan kaupunki/ Lappeenrannan museot, Etelä-Karjalan museon julkaisusarja nro 35

84 s.

ISBN 978-951-785-137-4

Museoviesti 2016 - Etelä-Karjalan museon tiedotuslehti

Verkkojulkaisu

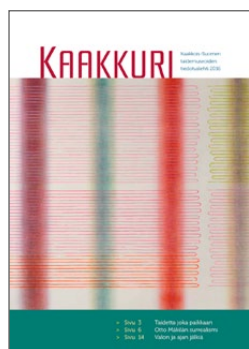
<https://issuu.com/lappeenrannanmuseot/docs/museoviesti2016>

Toimitus: Riina Nurmio

Taitto: Tuomas Nokelainen

ISSN 0358-9897

Aiheita olivat muun muassa Asiakasmatka Pietariin, Kotkaniemen remontti, Savitaipaleen Hakamäen museoalueen ruutusotamiehen torpan kattoremontti, Salpalinjan oppaat

Kaakkois-Suomen taidemuseoiden tiedotuslehti Kaakkuri 2016

Verkkojulkaisu

<https://issuu.com/lappeenrannanmuseot/docs/kaakkuri-2016>

Toimitus: Mikko Pirinen ja Mona Taipale

Taitto: Päivi Veijalainen / Mainostoimisto Huhtikuu

ISSN: 1459-1766

Aiheina mm. Lappeenrannan uudet julkiset taideteokset, kuvataiteilija Jarkko Liutu, Otto Mäkilän surrealismi ja Eero Hiironen taideteokset Kotkassa. Kirjoittajina Kaakkois-Suomen taidemuseoiden työntekijät sekä muotoilun läänintaiteilija Outi Turpeinen (Taike) ja kuraattori ja taidekriitikko Timo Valjakka.

